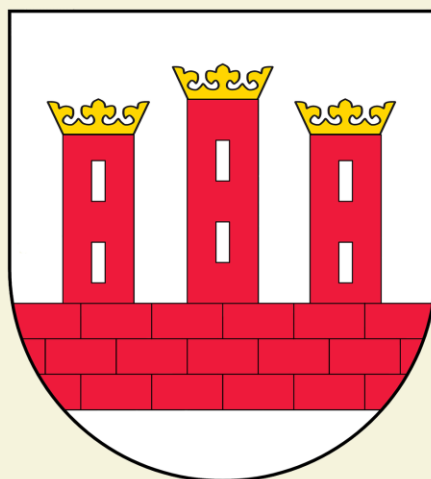

MAJ 2025

GMINA PRZYRÓW

1279 1369 2024

**RAPORT O STANIE
GMINY PRZYRÓW ZA ROK 2024**

Spis treści

1.	Informacje ogólne	8
2.	Ludność i migracja	8
3.	Planowanie przestrzenne	11
4.	Oświata	12
5.	Infrastruktura komunalna – Gminny Zakład Komunalny	19
5.1	Wodociągi.....	19
5.2	Kanalizacja	20
5.3	Ewidencja zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków	21
5.4	Odpady komunalne	22
5.5	Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Przyrów na lata 2011-2032	26
5.6	Rejestr działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości prowadzony przez Burmistrza Miasta i Gminy Przyrów	27
5.7	Zezwolenia na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych	27
6.	Drogi.....	28
7.	Publiczny transport zbiorowy	30
8.	Telefonizacja i Internet.....	31
9.	Oświetlenie uliczne.....	31
10.	Środowisko naturalne.....	31
10.1.	Program Ochrony Powietrza	31
10.2.	Rolnictwo.....	33
10.3.	Proces scalania na terenie Gminy Przyrów – obręb Zarębic i Stanisławowa ...	35
10.4.	Środki z budżetu Województwa Śląskiego uzyskane z tytułu wyłączeń gruntów rolnych z produkcji na podstawie ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych.....	37
10.5.	Centralna Ewidencja Emisyjności Budynków (CEEB)	38
10.6.	Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi i zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Przyrów na 2024 rok	38
10.7.	Zezwolenia na usunięcie drzew i krzewów	40
10.8.	Konkursy	41
10.9.	Zasoby przyrodnicze	43
11.	Bezrobocie.....	47
12.	Działalność gospodarcza	48
13.	Bezpieczeństwo i ochrona ludności	49
14.	Administracja	52
14.1	Polityka kadrowa, zarządzanie zasobami i doskonalenie zawodowe	52
14.2.	Uchwały Rady Miejskiej.....	53
14.3.	Czynności z zakresu USC	54
15.	Finanse Gminy	54
18.	Mienie Gminy.....	58
16.	Inwestycje gminne zrealizowane w roku 2024.....	59
17.	Farma Wiatrowa na terenie Gminy Przyrów	68
18.	Uroczystość z okazji nadania praw miejskich dla Przyrowa.....	68
19.	Poświęcenie i nadanie sztandaru	70

20.	Pomoc społeczna.....	74
21.	Gminne Centrum Kultury i Biblioteka w Przyrowie.....	79
22.	Strategia Rozwoju Gminy Przyrów na lata 2023 – 2030.....	91

Szanowni Mieszkańcy Miasta i Gminy Przyrów

Z ogromną satysfakcją i poczuciem odpowiedzialności przekazuję Państwu raport o stanie Gminy Przyrów za rok 2024.

To dokument podsumowujący działania, inicjatywy i inwestycje zrealizowane w minionym roku – zarówno przez samorząd, jak i jednostki organizacyjne, przy aktywnym udziale mieszkańców.

Rok 2024 był w historii Przyrowa rokiem wyjątkowym – przede wszystkim z uwagi na fakt, że od 1 stycznia nasza miejscowość ponownie posiada status miasta. To historyczna chwila, która symbolicznie i praktycznie otwiera nowy rozdział w dziejach naszej wspólnoty. Z dumą i wzruszeniem składam więc pierwszy raport o stanie nie tylko Gminy, ale Miasta i Gminy Przyrów – pierwszą taką publikację w historii naszej miejsko-wiejskiej gminy.

W minionym roku miały miejsce wydarzenia, które zasługują na szczególne podkreślenie. Jednym z nich było powołanie – decyzją Rady Miejskiej – pierwszej w historii gminy instytucji opieki nad dziećmi do lat 3 – Klubu Dziecięcego pn. „Bajkowy Zakątek”. Jako Burmistrz jestem szczególnie dumna z tego kroku, który wpisuje się w troskę o młode rodziny i rozwój lokalnych usług społecznych. Nie sposób nie wspomnieć o szczególnym wydarzeniu, jakim było uroczyste nadanie sztandaru dla Miasta i Gminy Przyrów – symbolu tożsamości, wspólnoty i dumy lokalnej. To długo wyczekiwany przez mieszkańców oraz samorząd moment, który miał miejsce 11 listopada 2024 roku. Uroczystość, w której uczestniczyli mieszkańcy z całej gminy, była wzruszającym świadectwem naszej jedności i wspólnych wartości.

W roku 2024 Gmina Przyrów zmierzyła się z wyjątkowo trudną sytuacją, która miała charakter kryzysowy – gwałtownymi opadami deszczu i powodzią, jaka dotknęła wiele gmin w Polsce. Choć Przyrów nie znalazł się wśród najbardziej poszkodowanych gmin południa kraju, to skutki powodzi okazały się wyjątkowo dotkliwe dla lokalnej społeczności. Zalaniu uległy m.in. tereny rekreacyjne, drogi lokalne oraz oczyszczalnia ścieków, a wielu mieszkańców odnotowało straty w mieniu prywatnym. Następstwem podtopień było również skażenie sieci wodociągowej bakterią *E. coli*, co wymusiło natychmiastowe działania kryzysowe i sanitarne. Tego typu sytuacje nie były notowane na terenie gminy od wielu lat i stały się poważnym wyzwaniem organizacyjnym, komunikacyjnym i finansowym. Reakcja samorządu Gminy Przyrów była szybka i skoordynowana, jednak skala zjawisk uwidoczniała potrzebę wzmocnienia infrastruktury przeciwpowodziowej oraz przygotowania procedur zarządzania kryzysowego na poziomie gminy i wzmocnienia samorządu w tym zakresie.

Rok 2024 to także czas wielkich inwestycji – zakończyła się budowa farmy wiatrowej, która wzbogaciła nasz krajobraz o 14 nowoczesnych turbin wiatrowych. Zakończenie inwestycji w czerwcu 2024 roku oznacza, że już w 2025 roku budżet Miasta i Gminy Przyrów odczuje pozytywne skutki w postaci wpływów podatkowych.

Co warto podkreślić, aż 38% wszystkich wydatków budżetowych stanowiły w minionym roku wydatki inwestycyjne – to poziom rekordowy w skali naszej gminy. Kwota 12.535.723,92 zł została przeznaczona na wydatki inwestycyjne, które przyczyniają się do rozwoju naszej społeczności. Zostało rozpoczętych wiele inwestycji m.in. budowa budynku szatniowo-sportowego dla boiska sportowego w Przyrowie. Podpisaliśmy również umowy na budowę remizy OSP w Woli Mokrzeckiej, budowę boiska w tej samej miejscowości oraz budowę PSZOK.

Wiele z tych przedsięwzięć możliwych było dzięki skutecznemu pozyskaniu zewnętrznych środków finansowych.

Nie ukrywam, że był to również rok trudny organizacyjnie. Skala podejmowanych do realizacji zadań inwestycyjnych była ogromna, co wymagało od nas wszystkich intensywnej pracy i dobrej współpracy. Pragnę serdecznie podziękować Radzie Miejskiej w Przyrowie za merytoryczne wsparcie i wspólną odpowiedzialność za rozwój gminy. Szczególne słowa uznania kieruję do pracowników Urzędu Miasta i Gminy oraz wszystkich jednostek organizacyjnych – Państwa zaangażowanie, sumienność i profesjonalizm przełożyły się na realne efekty, które służą mieszkańcom każdego dnia.

Zachęcam Państwa do uważnej lektury raportu – dokumentu, który pozwala w sposób kompleksowy i przejrzysty ocenić kondycję oraz kierunki rozwoju naszej gminy.

Z wyrazami szacunku

Anna Kowalska-Fert

Burmistrz Miasta i Gminy Przyrów

1. Informacje ogólne

Miasto i Gmina Przyrów położona jest w powiecie częstochowskim, na wschód od Częstochowy. Zajmuje obszar 80,4 km². Obejmuje 15 miejscowości: Przyrów, Bolesławów, Zarębice, Aleksandrówka, Stanisławów, Wiercica, Staropole, Zalesice, Julianka, Sygontka, Sieraków, Wola Mokrzeska, Smyków, Knieja i Kopaniny, które tworzą 11 sołectw.

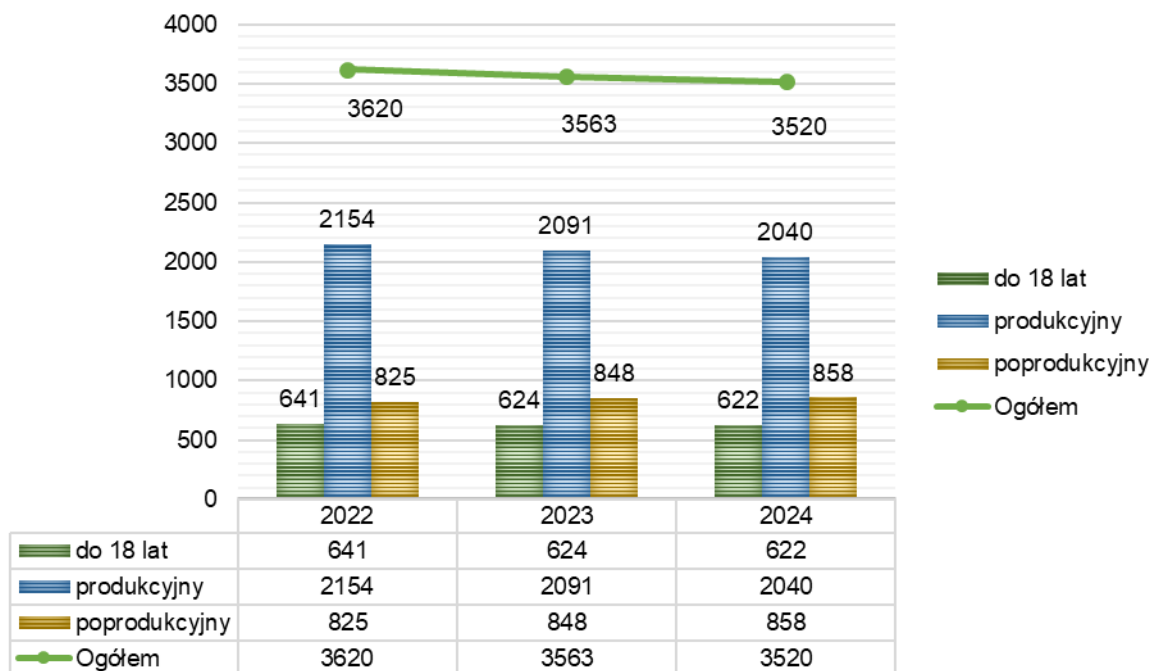
Rys. Mapa obszaru Miasta i Gminy Przyrów

Źródło: Opracowanie Deska Robert

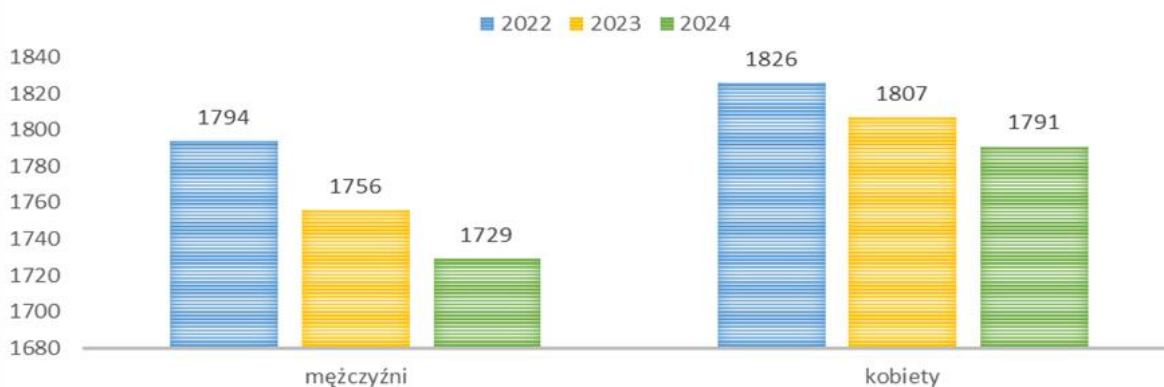
2. Ludność i migracja

Miasto i Gminę Przyrów, na podstawie rejestru mieszkańców, zamieszkuje obecnie 3520 mieszkańców, w tym 1729 mężczyzn i 1791 kobiet. W tzw. wieku "produkcyjnym" jest 2040 osób, co stanowi 57,95% wszystkich zamieszkałych na obszarze naszej gminy, 858 mieszkańców to emeryci (24,38%), natomiast 622 osób to dzieci i młodzież do 18 lat (17,67%). Należy zwrócić uwagę na stale zmniejszającą się ilość mieszkańców. W ostatnim roku nastąpił spadek o 43 osoby. Zmniejszył się również udział osób w wieku produkcyjnym o 51 osób.

STRUKTURA LUDNOŚCI MIASTA I GMINY PRZYRÓW WG WIEKU W LATACH 2022-2024

STRUKTURA LUDNOŚCI GMINY PRZYRÓW WG PŁCI W LATACH 2022-2024

Migracja w poszczególnych miejscowościach gminy:

Miejscowość	2023	2024	saldo	urodzenia	zgony
Aleksandrówka	92	92	0	0	2
Bolesławów	153	157	+4	3	1
Julianka	93	88	-5	1	4
Knieja	35	42	+7	1	1
Kopaniny	26	25	-1	0	1
Przyrów	1089	1070	-19	7	14
Sieraków	197	194	-3	0	2
Smyków	63	61	-2	1	1
Stanisławów	77	74	-3	0	1
Staropole	218	213	-5	1	3
Sygontka	247	244	-3	3	2
Wiercica	232	236	+4	0	0
Wola Mokrzeska	376	367	-9	3	4
Zalesice	341	337	-4	1	5
Zarębice	324	320	-4	3	3
Ogółem	3563	3520	-43	24	44

Statystyka zdarzeń w ewidencji ludności w okresie: 2024.01.01 – 2024.12.31

POBYT CZASOWY:

Ilość zameldowań na pobyt

czasowy: - 14

w tym cudzoziemców: - 0

Ilość wymeldowań z pobytu

czasowego: - 3

w tym cudzoziemców: - 0

POBYT STAŁY:

Ilość zameldowań na pobyt stały:	- 104
w tym cudzoziemców:	- 0
Ilość zameldowań spoza gminy:	- 41
Ilość wymeldowań z pobytu stałego:	- 147
w tym cudzoziemców:	- 0

ZDARZENIA USC:

Ilość urodzeń mieszkańców:	- 24
Ilość zgonów mieszkańców:	- 44

INNE:

Ilość nadanych nr PESEL dla UKR	- 0
Ilość wydanych dowodów osobistych	- 362
Ilość zastrzeżeń nr PESEL i cofnięcie zastrzeżenia	- 66

3. Planowanie przestrzenne

W 2024 r. kontynuowana była procedura zmiany miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w granicach administracyjnych sołectw: Sieraków, Sygontka, Staropole oraz Zalesice.

Celem zmiany miejscowych planów jest umożliwienie realizacji inwestycji w zakresie odnawialnych źródeł energii, umożliwienie mieszkańcom i przedsiębiorcom wprowadzenie zmian, pozwalających na rozwój zgodny z celami rozwoju gminy oraz uwzględnienie uwarunkowań wynikających ze zmian stanu prawnego. Wprowadzenie w/w zmian służyć będzie zapewnieniu ładu przestrzennego i warunków do zrównoważonego rozwoju gminy.

Uchwałą nr III/21/2024 Rady Miejskiej w Przyrowie z dnia 9 września 2024 r., przystąpiono do sporządzenia Planu ogólnego obejmującego całą gminę który zastąpi studium uwarunkowań i kierunki zagospodarowania przestrzennego.

Jego zadaniem jest określenie podstawowych kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz stworzenie ram dla wydawania decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.

W 2024 roku wydano 5 decyzji o warunkach zabudowy, dla terenów nie objętych miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego we fragmencie miejscowości Wiercica. Na podstawie MPZP wystawiono 120 zaświadczeń o przeznaczeniu działki oraz 41 wypisów i wyrysów.

4. Oświata

Miasto i Gmina Przyrów jest organem prowadzącym dla jednej publicznej jednostki organizacyjnej – Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Przyrowie.

Zespół Szkolno-Przedszkolny w Przyrowie tworzą placówki oświatowe:

- Gminne Przedszkole Publiczne
- Szkoła Podstawowa im. Adama Mickiewicza

Do Zespołu przynależą:

- hala sportowa
- kompleks boisk zewnętrznych
- siłownia zewnętrzna
- plac zabaw przy przedszkolu

Liczba uczniów i wychowanków

W szkole podstawowej w dniu 21 czerwca 2024 roku uczyło się 157 uczniów, w tym 1 uczeń pochodzenia ukraińskiego. Do końca roku, tj. na dzień 31 grudnia 2024 roku, liczba ta wzrosła do 165 uczniów, z czego jeden był obywatelem Ukrainy.

W przedszkolu natomiast liczba wychowanków wynosiła 98 (stan na 21 czerwca 2024 roku), a pod koniec roku, 31 grudnia 2024, zmniejszyła się do 88 dzieci.

Oddziały i ich liczebność

W roku 2024 w szkole podstawowej funkcjonowało łącznie 8 oddziałów. Liczba uczniów w poszczególnych klasach wahała się od 10 do 25 w pierwszym półroczu (styczeń – czerwiec), natomiast w drugim półroczu (wrzesień – grudzień) przedziały liczebności wynosiły od 16 do 25 uczniów.

Przedszkole liczyło 4 oddziały. Liczba dzieci w grupach przedszkolnych wahała się od 23 do 25 w pierwszym półroczu, a od 17 do 25 w drugim półroczu.

Kadra nauczycielska

Łączna liczba nauczycieli zatrudnionych w szkole i przedszkolu na dzień 21 czerwca 2024 roku wynosiła 27 osób. W tym:

- 14 nauczycieli pracowało wyłącznie w szkole podstawowej,
- 4 nauczycieli – wyłącznie w przedszkolu,
- 9 nauczycieli łączyło etaty, pracując zarówno w szkole, jak i w przedszkolu.

Pod względem awansu zawodowego kadra nauczycielska przedstawiała się następująco:

- nauczyciele dyplomowani – 23 osoby,
- nauczyciele mianowani – 1 osoba,
- nauczyciele bez stopnia awansu zawodowego (początkujący) – 3 osoby.

W analizowanym okresie nie odnotowano żadnych problemów kadrowych, zarówno w szkole podstawowej, jak i w przedszkolu.

Rada Pedagogiczna

W 2024 roku Rada Pedagogiczna aktywnie uczestniczyła w szkoleniach doskonalących zawodowo nauczycieli. Tematyka szkoleń obejmowała m.in.:

1. Zmiany w przepisach prawa oświatowego.
2. Edukację, rewalidację i wspomaganie dzieci z Zespołem Aspergera.
3. Standardy ochrony małoletnich.
4. Wykorzystanie nowoczesnych, bezpłatnych narzędzi edukacyjnych wspierających realizację podstawy programowej.
5. Cyberbezpieczeństwo.

W ramach działań wspierających dzieci z Ukrainy, zorganizowano dodatkowe zajęcia z języka polskiego oraz zajęcia wyrównawcze z wybranymi przedmiotami.

Pomocą psychologiczno-pedagogiczną objęto:

- W szkole podstawowej: 83 uczniów, w tym 45 posiadających opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej oraz 38 bez opinii.
- W przedszkolu: 29 wychowanków.

Kształceniem specjalnym, na podstawie orzeczeń, objęto:

- 5 uczniów szkoły podstawowej (stan na 31 grudnia 2024 r.).
- 2 wychowanków przedszkola (stan na 31 grudnia 2024 r.).

Współpraca z Samorządem Uczniowskim

W roku 2024 uczniowie aktywnie uczestniczyli w licznych inicjatywach organizowanych przez Samorząd Uczniowski. Do najważniejszych działań należały:

1. Udział w akcjach charytatywnych, m.in. poprzez sprzedaż dobroczynnych kartek świątecznych.
2. Zbiórka na rzecz Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy (WOŚP).
3. Prowadzenie Klubu Książki – wspólne, głośne czytanie książek.
4. Rozwijanie postaw patriotycznych w ramach akcji „Szkoła Pamięta” – odwiedzanie grobów żołnierzy i zmarłych nauczycieli, składanie kwiatów przy pomnikach pamięci

oraz organizacja akademii z okazji Narodowego Święta Niepodległości 11 listopada.

5. Organizacja Balu Przebierańców oraz nocnego maratonu filmowego dla klas IV–VIII.
6. Utworzenie „Różowej skrzyneczki” – dostarczanie środków higienicznych dla dziewcząt.
7. Kiermasz mydeł, z którego dochód przeznaczono na pomoc bezdomnym zwierzętom.

Współpraca z Rodzicami

Rodzice aktywnie włączali się w życie szkoły i przedszkola, wspierając placówki na wielu płaszczyznach. Wśród inicjatyw zgłaszanych i realizowanych przez rodziców znalazły się:

1. Udział w akcjach charytatywnych, takich jak:
 - „Cegiełka z pomocą” dla osób niewidomych i niepełnosprawnych,
 - „Święty Mikołaj na Kresach”,
 - „Zostań Świętym Mikołajem” – zbiórka dla dzieci z częstochowskiego stowarzyszenia opiekuńczego,
 - zbiórka plastikowych nakrętek na rzecz dziecka chorego na SMA,
 - sprzedaż dobroczynnych kartek świątecznych,
 - akcja „Góra Grosza”,
 - zbiórka darów dla schroniska dla zwierząt.
2. Prace remontowe w szkole: malowanie sal dydaktycznych, układanie paneli podłogowych.
3. Pomoc w organizacji ważnych uroczystości szkolnych i przedszkolnych, m.in. Dnia Rodziny, Pikniku Rodzinnego, uroczystej sesji Rady Miejskiej z okazji nadania sztandaru oraz zakończenia roku szkolnego.
4. Organizacja spotkań z funkcjonariuszami Policji, podczas których omawiano kwestie cyberbezpieczeństwa oraz odpowiedzialności prawnej rodziców za wykroczenia popełniane przez dzieci.

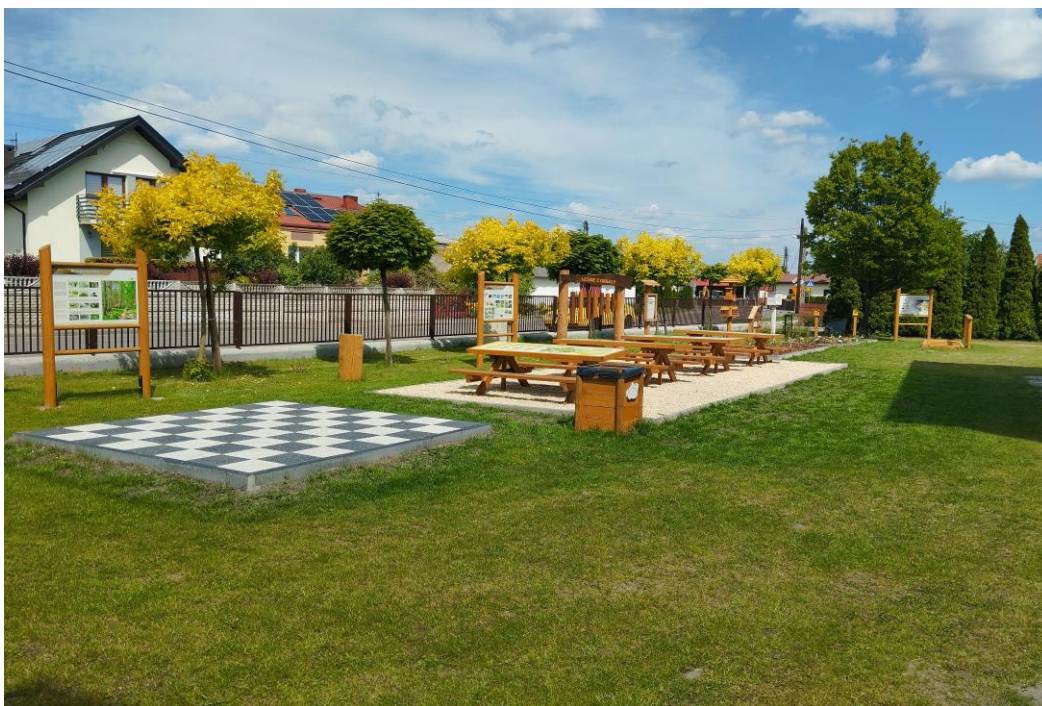
Programy i projekty zewnętrzne

W roku 2024 Zespół Szkolno-Przedszkolny w Przyrowie realizował szereg programów i projektów zewnętrznych, zarówno kontynuowanych, jak i nowych, które wspierały rozwój edukacyjny uczniów i wychowanków oraz podnosiły jakość nauczania.

Programy i projekty realizowane w szkole podstawowej:

1. Projekt unijny „One, two, three – liczysz Ty III” – skierowany do uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz uczniów uzdolnionych. Zakłada indywidualizację procesu nauczania i integrację uczniów w edukacji ogólnodostępnej. Projekt realizowany jest w okresie od 1 czerwca 2024 r. do 30 czerwca 2025 r., a jego wartość to 348 130,00 zł (dofinansowanie: 330 723,50 zł).
2. „Pierwszy Krok w Kosmos” – edukacyjny projekt zorganizowany w formie wycieczki uczniów klas III do Śląskiego Planetarium w Chorzowie.
3. Ogólnopolski konkurs „Do Hymnu” – szkoła została wyróżniona przez Kuratorium Oświaty.
4. Program „Umiem Pływać” – projekt powszechnej nauki pływania dla uczniów klas I-III, realizowany we współpracy ze Stowarzyszeniem na Rzecz Rozwoju Gminy Przyrów.
5. Program dla szkół – unijny program dostarczający dzieciom owoce, warzywa, mleko i jego przetwory, koordynowany przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa.
6. Programy sportowe – „Aktywna Szkoła”, „Mały Mistrz” oraz „WF z AWF”.
7. Ogólnopolska kampania „Zachowaj Trzeźwy Umysł” – szkoła uczestniczyła w programie profilaktyki uzależnień.
8. Innowacje pedagogiczne:
 - „Czytam z klasą lekturki spod chmurki”
 - „Zabawa w czytanie”
9. Ekopracownia pod chmurką „Ekozakątek” – utworzenie na terenie należącym do placówki oświatowej pracowni dedykowanej prowadzeniu zajęć dydaktycznych na świeżym powietrzu z zakresu przyrody, biologii, ekologii, geografii, geologii itp. Organizatorem konkursu był Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach.

Całkowity koszt zadania wyniósł 87 500 zł, w tym wkład własny szkoły 17 500 zł.

Programy i projekty realizowane w przedszkolu:

1. Projekt unijny „Bawię się i rozwijam” – celem projektu jest podniesienie jakości edukacji przedszkolnej poprzez zajęcia rozwijające kompetencje kluczowe (język angielski, matematyka z elementami kodowania, preorientacja zawodowa, postawy proekologiczne) oraz wsparcie dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Okres realizacji: od 1 sierpnia 2024 r. do 31 grudnia 2025 r. Wartość projektu wynosi 268 631,25 zł, z czego 241 768,12 zł pochodzi z Funduszy Europejskich.
2. Program „Kto Ty jesteś? Polak mały” – realizowany przez Gminne Centrum Kultury i Bibliotekę w Przyrowie od 14 listopada do 23 grudnia 2024 r., obejmował edukację patriotyczną, warsztaty i wycieczki dla dzieci z przedszkola.
3. Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa – przedszkole otrzymało wsparcie finansowe w wysokości 3 000 zł, a całkowita wartość dofinansowania wyniosła 3 700 zł.
4. Innowacja pedagogiczna „A, B, C – zabawy literami” – program nauki czytania oparty na metodzie Ireny Majchrzak.
5. Programy ogólnopolskie i międzynarodowe:
 - „Kubusiowi Przyjaciele Natury” – program ekologiczny,
 - „Mały Miś w świecie wielkiej literatury” – międzynarodowy projekt edukacyjny,
 - „Zabawy z językiem angielskim” – nauczanie języka angielskiego dla przedszkolaków,
 - „Uczymy dzieci programować” – program rozwijający kompetencje cyfrowe,

- „Z kangurkiem Bubusiem w świat emocji” – rozwój kompetencji emocjonalnych,
- „Program edukacji emocjonalno-społecznej” – rozwijający umiejętności społeczne,
- „Czyściochowa Akademia” – promująca higienę osobistą.

Konkursy przedmiotowe, sportowe i artystyczne (o zasięgu co najmniej powiatowym)

Uczniowie szkoły podstawowej osiągnęli liczne sukcesy w konkursach na szczeblu powiatowym, wojewódzkim i ogólnopolskim. Do najważniejszych osiągnięć należą:

1. Wojewódzkie Konkursy Przedmiotowe:
 - Język polski – 1 laureat,
 - Geografia – 1 laureat i 1 finalista,
 - Matematyka – 1 finalista.
2. Ogólnopolski konkurs językowy „Memory Master” – laureat III stopnia.
3. Konkursy plastyczne:
 - III i IV Powiatowy Konkurs „Bożonarodzeniowy Anioł z masy solnej” – liczne nagrody (II i III miejsce),
 - XV Powiatowy Konkurs Plastyczny na: Pisanekę, Palmę, Kartkę oraz Stroik Wielkanocny – I nagroda.
4. Konkurs Kultury i Pieśni Ludowej „Raz na ludowo” – laureat.
5. Turnieje sportowe:
 - Powiatowe i ogólnopolskie turnieje piłki nożnej – m.in. „Z Orlika na Stadion” – I miejsce (dziewczęta, powiat) i II miejsce (chłopcy, etap regionalny),
 - Powiatowy Turniej Halowej Piłki Nożnej „Przyrów Spring Futsal Cup” – I miejsce,
 - XV Powiatowy Turniej Piłki Ręcznej Dziewcząt – II i III miejsce,
 - Igrzyska Młodzieży Szkolnej w tenisie stołowym – II miejsce (zawody rejonowe).

W roku szkolnym 2023/2024 w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Przyrowie zrealizowano szereg inwestycji i prac remontowych, mających na celu poprawę infrastruktury placówki oraz warunków nauczania i pracy. Wykaz najważniejszych działań:

- Renowacja boiska wielofunkcyjnego – koszt: 1 800 zł
- Zakup mebli do kuchni – koszt: 5 279,18 zł
- Remont pomieszczenia gospodarczego – koszt: 8 750 zł
- Utworzenie „Pracowni pod Chmurką” – koszt (wkład własny): 17 500 zł

- Zakup piekarnika parowego do kuchni w przedszkolu– koszt: 13 530 zł
- Wymiana podłogi w kuchni – koszt: 4 906 zł

Realizacja powyższych inwestycji przyczyniła się do podniesienia jakości zaplecza dydaktycznego oraz infrastruktury technicznej, w tym poprawy funkcjonalności kuchni i estetyki otoczenia szkoły i przedszkola.

W roku 2024 budżet Zespołu Szkolno-Przedszkolnego wraz projektami UE i Funduszem Pomocy kształcenia ucznia z Ukrainy wyniósł dla Szkoły Podstawowej w Przyrowie 3 798 914,00 zł i Przedszkola wraz z utrzymaniem stołówki 1 332 600,00 zł. Środki te zostały rozdysponowane zgodnie z planem finansowym, zapewniając sprawne funkcjonowanie placówki, realizację podstawy programowej, projektów edukacyjnych, inwestycji oraz bieżących potrzeb szkoły i przedszkola.

Lp.	Rodzaj jednostki*	Wydatki z budżetu Miasta i Gminy Przyrów		Wydatki na jednego ucznia	Średnioroczna liczba uczniów w tym z kształceniem specjalnym
		Wydatki ogółem	w tym na wynagrodzenia		
		Zespół Szkolno-Przedszkolny w Przyrowie**			
1.	Szkoła Podstawowa wraz uczniami z kształceniem specjalnym	3.778.697,04	3.162.176,31	23.470,17	161
2.	Przedszkole wraz uczniami z kształceniem specjalnym	889.050,84	778.420,28	9.559,69	93
3.	Stołówka szkolna i przedszkolna po odjęciu wpłat rodziców	205.059,98	160.638,62	1.102,47	186
		Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Woli Mokrzeskiej			
1.	Szkoła Podstawowa wraz uczniem z kształceniem specjalnym	953.518,83	840.817,30	22.435,74	42,5
2.	Oddział Przedszkolny wraz uczniem z kształceniem specjalnym	216.885,48	172.334,05	10.327,88	21
		Niepubliczna Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi w Zalesicach			
1.	Szkoła Podstawowa wraz uczniami z kształceniem specjalnym	1.027.107,02	892.640,19	32.606,57	31,5
2.	Oddział Przedszkolny wraz uczniami z kształceniem specjalnym	456.496,09	388.711,53	22.268,10	20,5

*kształcenie specjalne uczniów w zależności o stopnia niepełnosprawności

**wydatki bez środków Funduszu Pomocy oraz projektów dofinansowanych z UE

5. Infrastruktura komunalna – Gminny Zakład Komunalny

Gminny Zakład Komunalny (GZK) ma na celu świadczenie usług w zakresie:

- wodociągów i zaopatrzenia w wodę;
- kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych;
- utrzymania czystości i porządku urządzeń sanitarnych;
- utrzymania czystości i porządku na terenach gminnych;
- utrzymanie i administrowanie targowiska gminnego;
- remontów i utrzymania dróg, ulic, chodników i mostów;
- budowa, modernizacja i eksploatacja oczyszczalni ścieków i ujęć wody;
- budowa, modernizacja sieci kanalizacyjnej i wodociągowej na terenie gminy;
- odbiór, transport, zbieranie i magazynowanie odpadów komunalnych;
- tworzenie i prowadzenie punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych.

Gminny Zakład Komunalny w 2024 roku zatrudniał 10 osób.

Aby sprawnie wykonywać swoje zadania GZK otrzymał od Miasta i Gminy Przysów w użytkowanie poniższe sprzęty i samochody:

- Samochód ciężarowy MAN;
- Ciągnik Rolniczy New Holland T5.120 DC;
- Przyczepa ciężarowa rolnicza PRONAR PT612;
- Kosiarka na wysięgniku TECNOAGRI FLICKER 400PV/60;
- Belka do gałęzi TECNOAGRI KITE 15;
- Pług do odśnieżania PUV-2600;
- Zamiatarka zawieszana PRONAR ZM-2000;
- Rębak do gałęzi HJ172 G;
- Samochód ciężarowy Sprinter QE2C63A3BELX;

GZK posiada również:

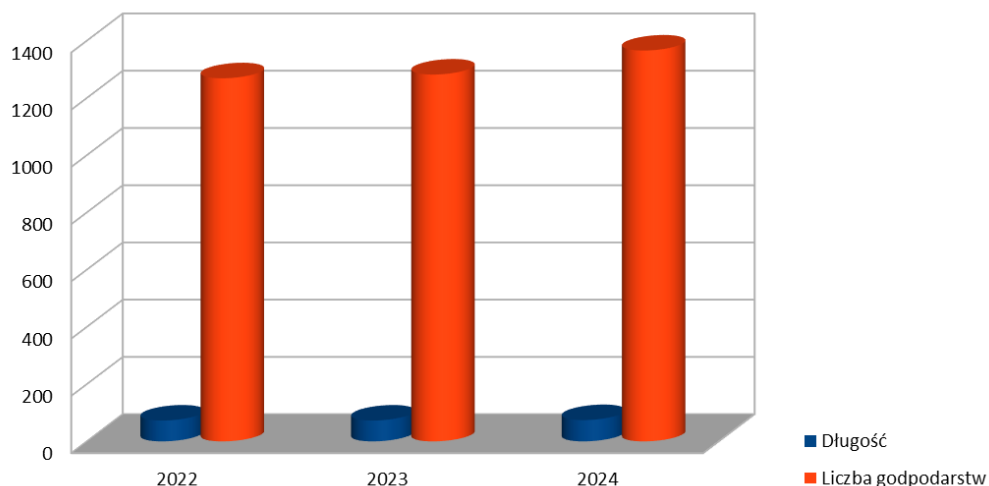
- Samochód VOLKSWAGEN TRANSPORTER 2.5;
- Traktorek kosiarka Husqvarna TC238T.

5.1 Wodociągi

Sieć wodociągowa na terenie naszej Gminy funkcjonuje w następujących miejscowościach: Przysów, Bolesławów, Zarębice, Aleksandrówka, Stanisławów, Wiercica, Staropole, Zalesice, Julianka, Sygontka, Sieraków, Wola Mokrzecka, Smyków, Knieja i Kopaniny I. Jej łączna długość wynosi 74,50 km.

W tym:

- magistrala 1,2 km długości
- sieć rozdzielcza 49,65 km
- sieć przyłączeniowa do odbiorców (przykanaliki) 23,65 km
- ilość przyłączy do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania – 1366 szt.

Ww. sieć jest zaopatrywana w wodę przez dwa ujęcia – ujęcie w Stanisławowie o wydajności 352,2m³/doba i ujęcie w Juliance o wydajności 200m³/doba. Funkcjonuje również ujęcie w m. Dąbek w gminie Dąbrowa Zielona, jako ujęcie rezerwowe.

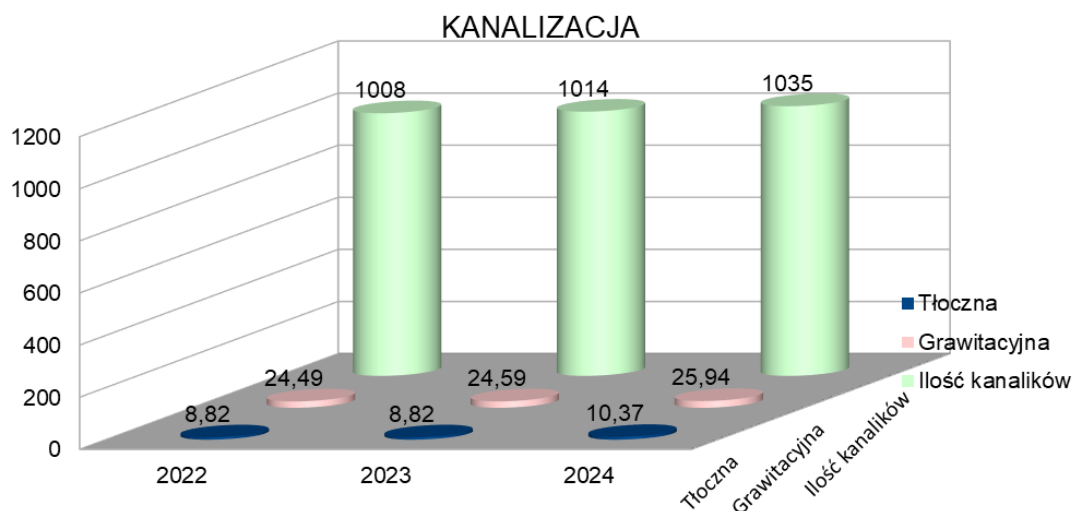
W okresie od 01.01.2024 r. do 31.12.2024 r. GZK sprzedał 100.255,5 m³ wody.

5.2 Kanalizacja

W miejscowościach Przyrów, Aleksandrówka, Stanisławów, Zarębice, Wiercica, Zalesice, Staropole, Sygontka i Julianka posiadamy 37,97 km sieci kanalizacyjnej grawitacyjnej, tłocznej i ogólnospławnej, 1035 szt. przykanalików do posesji oraz oczyszczalnię ścieków o wydajności 500 m³/doba. Ilość przyłączonych mieszkańców do kanalizacji wynosi 2812 osób, co stanowi 77 % ogółu mieszkańców.

W okresie od 01.01.2024 r. do 31.12.2024 r. przyjęto 85.688,80 m³ ścieków.

Rok	WODOCIĄGI		KANALIZACJA			
	długość (km)	liczba gospodarstw	długość (km)		ogólnospławna	ilość kanalików
			grawitacyjna	tłoczna		
2022	72,9	1266	24,49	8,82	1,66	1008
2023	72,9	1272	24,59	8,82	1,66	1014
2024	74,5	1366	25,94	10,37	1,66	1035

5.3 Ewidencja zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków

Na terenie Miasta i Gminy Przyrów prowadzona jest ewidencja przydomowych oczyszczalni ścieków i zbiorników bezodpływowych zgodnie z art. 3 ust. 3 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tj. Dz. U. z 2024, poz. 399 z późn. zm.). Zgodnie z danymi pochodzącymi z ww. ewidencji na terenie gminy w 2024r. odnotowano 277 zbiorników bezodpływowych (szamb) oraz 59 instalacji przydomowych oczyszczalni ścieków.

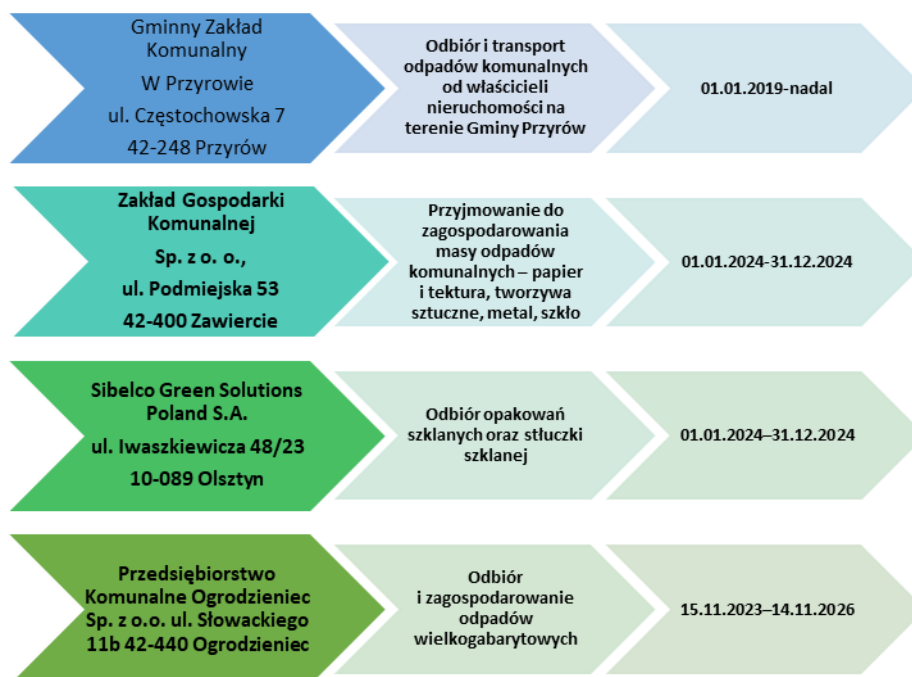
Lp.	Stan na 31 XII	Liczba instalacji [szt.]	
		Zbiorniki bezodpływowe	Przydomowe oczyszczalnie ścieków
1.	2022	213	53
2.	2023	212	54
3.	2024	277	59

5.4 Odpady komunalne

Gospodarka odpadami komunalnymi to jedno z obowiązkowych zadań własnych Miasta i Gminy Przyrów. System ten reguluje Uchwała nr XX/135/2021 Rady Gminy Przyrów z dnia 26 marca 2021 roku w sprawie uchwalenia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Przyrów, Uchwała nr XXXII/205/2022 Rady Gminy Przyrów z dnia 11 marca 2022 roku w sprawie zmiany uchwały nr XX/135/2021 Rady Gminy Przyrów z dnia 26 marca 2021 roku w sprawie uchwalenia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Przyrów oraz Uchwała Nr VII/46/2024 Rady Miejskiej w Przyrowie z dn. 18.12.2024r. w sprawie uchwalenia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Miasta i Gminy Przyrów. Regulamin określa szczegółowe zasady utrzymania czystości i porządku na terenie Miasta i Gminy Przyrów dotyczące wymagań w zakresie utrzymania czystości i porządku na terenie nieruchomości obejmujące uprzątnięcie błota, śniegu, lodu i innych zanieczyszczeń z części nieruchomości do użytku publicznego, rodzaje pojemników przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych i ich utrzymanie w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym, częstotliwość odbioru odpadów komunalnych, wymagania wynikające z wojewódzkiego planu gospodarki odpadami, obowiązki osób utrzymujących zwierzęta domowe.

W deklaracjach o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na dzień 31.12.2024 r. ujęto 1227 właścicieli nieruchomości co dało 3080 mieszkańców. W roku 2024 wysłano 10 wezwań do złożenia nowej deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz do złożenia wyjaśnień w sprawie przyczyn nie złożenia w/w deklaracji. Wezwani właściciele nieruchomości złożyli wymagane deklaracje, w związku z powyższym nie wydano decyzji administracyjnych mieszkańcom obowiązanych do ponoszenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz gminy.

Organizacja systemu gospodarki odpadami komunalnymi oraz selektywnej zbiórki odpadów na terenie Miasta i Gminy Przyrów realizowana była przez podmioty odpowiedzialne za odbiór, transport i zagospodarowanie odpadów komunalnych w 2024 roku.

Na podstawie:

- półrocznych sprawozdań złożonych przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości;
- sprawozdań złożonych przez podmioty prowadzące punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych;
- rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami, sporządzonego przez Wójta / Burmistrza Miasta i Gminy Przyrów;

sporządzono poniższą tabelę, w której zawarto informacje o masie poszczególnych rodzajów odpadów komunalnych nieulegających i ulegających biodegradacji odebranych w 2024 roku oraz o sposobie ich zagospodarowania.

Nazwa i adres instalacji, do której zostały przekazane odpady komunalne	Kod odebranych odpadów komunalnych	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	Masa odebranych odpadów komunalnych [Mg]	Sposób zagospodarowania odebranych odpadów
Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o. o., RIPOK Zawiercie ul. Podmiejska 53 42-400 Zawiercie	15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	87,18	R12
	15 01 04	Metale	1,82	R12
	15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	19,70	R12
	20 03 01	Niesegregowane odpady komunalne	513,32	R12
	20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	23,80	R3
	15 01 07	Opakowania ze szkła	41,80	R12

Przedsiębiorstwo Komunalne Ogrodzieniec Sp. z o.o. ul. Słowackiego 11b 42-440 Ogrodzieniec	20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	33,35	R12
Sibelco Green Solutions Poland S.A. ul. Iwaszkiewicza 48/23 10-089 Olsztyn	15 01 07	Opakowania ze szkła	30,42	R12
KOS SP Z O.O. ul. Wodna 4 30-556 Kraków	20 01 23* 20 01 35* 20 01 36	Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny	5,08	R12
Outreco Sp. z o.o. Kawia 31/43 42-202 Częstochowa	20 02 03	Inne odpady nieulegające biodegradacji	10,08	D5

R3 - Recykling lub odzysk substancji organicznych, które nie są stosowane jako rozpuszczalniki (w tym kompostowanie i inne biologiczne procesy przekształcania)(**);

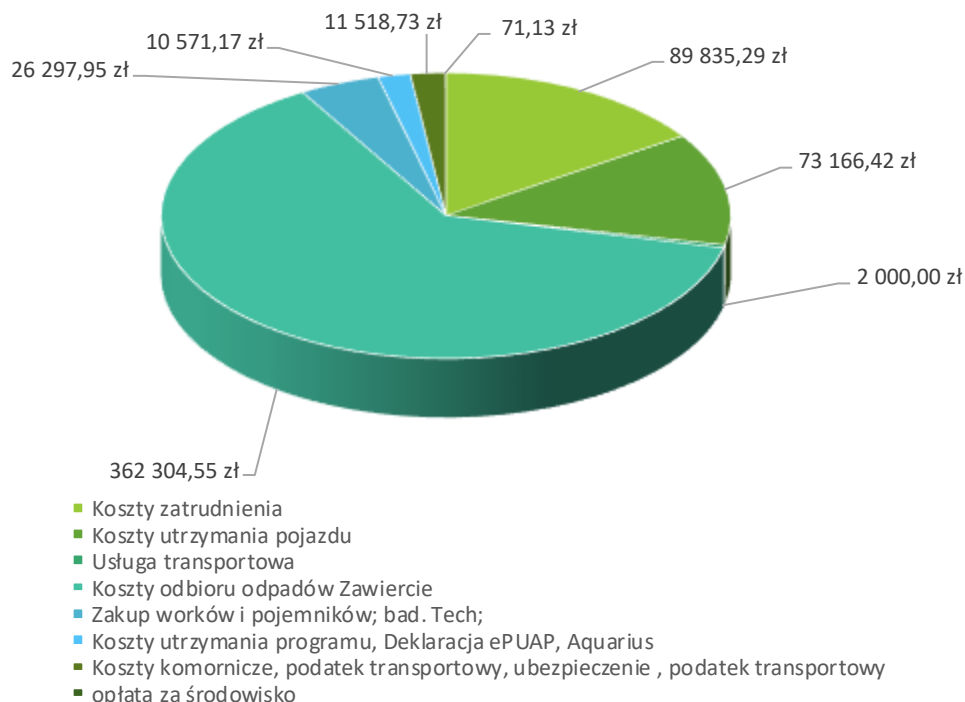
R12 - Wymiana odpadów w celu poddania ich któremukolwiek z procesów wymienionych w pozycji R1–R11(****);

D5 - Składowanie na składowiskach w sposób celowo zaprojektowany (np. umieszczanie w uszczelnionych oddzielnych komorach, przykrytych i izolowanych od siebie wzajemnie i od środowiska itd.)

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom mieszkańców w ramach gminnego systemu gospodarki odpadami w 2024 r. zorganizowano na terenie Miasta i Gminy Przyrów 2 mobilne zbiórki zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego we współpracy z Biosystem S.A. Poza systemem finansowanym w ramach opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, umożliwiającym właścicielom nieruchomości pozbywanie się odpadów komunalnych, w 2024 r. właściele nieruchomości mogli skorzystać ze zorganizowanej przez gminę mobilnej zbiórki odpadów wielkogabarytowych.

Zgodnie z zawartymi umowami, odpady komunalne z terenu Miasta i Gminy Przyrów przekazywane były do instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych. Zestawienie kosztów poniesionych przez Miasto i Gminę Przyrów w roku 2024 na system gospodarowania odpadami komunalnymi zostało przedstawione na wykresie poniżej.

KOSZTY FUNKCJONOWANIA SYSTEMU GOSPODAROWANIA ODPADAMI ZA 2024 ROK

Na terenie Miasta i Gminy Przyrów głównymi problemami w funkcjonowaniu systemu gospodarowania odpadami komunalnymi są:

- niewłaściwa segregacja odpadów komunalnych przez mieszkańców;
- podrzucanie odpadów do wiat śmietnikowych, koszy ulicznych czy też do lasów przez podmioty gospodarcze lub mieszkańców nieujętych w gminnym systemie gospodarowania odpadami komunalnymi;
- brak świadomości ekologicznej mieszkańców.

Wszystkie odpady komunalne odebrane w ramach systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie gminy Przyrów w 2024 roku poddane zostały odpowiednim procesom przetwarzania dla danego rodzaju odpadów. W 2024 roku zostało spełnione ustawowe kryterium dotyczące przetwarzania wszystkich niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych w instalacji przetwarzania odpadów komunalnych.

System gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Miasta i Gminy Przyrów działa zgodnie z obowiązującymi przepisami i normami. Priorytetowym zadaniem Miasta i Gminy Przyrów jest dalsza edukacja mieszkańców w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi w celu ograniczania ilości wytwarzanych odpadów komunalnych, zwłaszcza frakcji BIO oraz poprawy efektywności selektywnej zbiórki odpadów komunalnych w celu osiągnięcia wymaganych poziomów odzysku i recyklingu odpadów. W związku z ciągle

zbyt niskim poziomem segregacji odpadów komunalnych wskazane jest monitorowanie sytuacji w tym zakresie oraz podejmowanie działań w zakresie zwiększenia wskaźnika. Na wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców oraz minimalizację nielegalnego składowania odpadów może wpłynąć właściwe postępowanie z odpadami komunalnymi tj.: promowanie ekologicznych produktów i opakowań, zmiana nawyków mieszkańców.

5.5 Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Przyrów na lata 2011-2032

W 2024 roku pozyskano dofinansowanie na realizację zadań związanych z usuwaniem wyrobów azbestowych z terenu gminy: „Pakowanie, odbiór, transport oraz unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest z budynków stanowiących własność osób fizycznych z terenu Gminy Przyrów”. W ramach zadania odebrano i unieszkodliwiono wyroby zawierające azbest od 30 właścicieli nieruchomości zlokalizowanych na terenie gminy.

Łączny koszt zadania to 32 897,34 zł.

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej w Katowicach

Rok realizacji zadania	Liczba właścicieli z dofinansowaniem [szt.]	Masa odebranych wyrobów azbestowych [Mg]	Łączny koszt zadania [PLN]	Wysokość dofinansowania [PLN]
2024	30 (osoby fizyczne)	67,690	32 897,34	32 897,34
	22 (rolnicy)	102,310	53 589,98	53 589,98

W roku 2024 zrealizowano odbiór wyrobów azbestowych od rolników z terenu Miasta i Gminy Przyrów, za które Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa wypłaciła i rozliczyła środki w ramach Działania A1.4.1 **Wymiana pokryć dachowych z materiałów szkodliwych dla zdrowia lub środowiska w gospodarstwach rolnych w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności.**

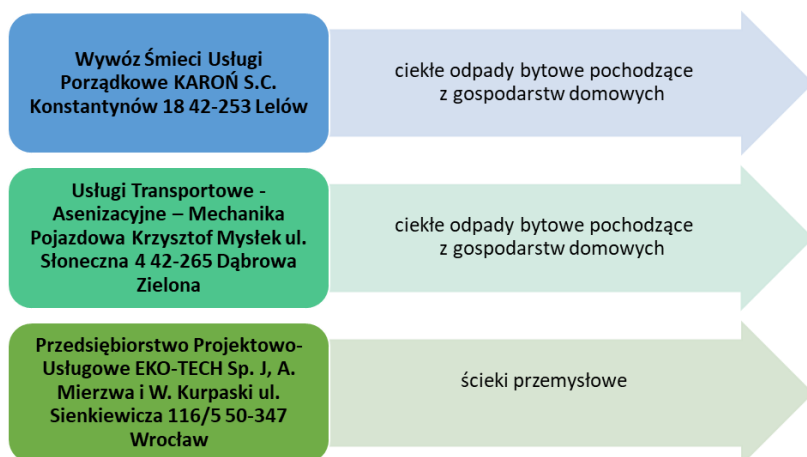
Łączny koszt zadania to 53 589,98 zł.

5.6 Rejestr działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości prowadzony przez Burmistrza Miasta i Gminy Przyrów

Działalność gospodarcza w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości jest działalnością regulowaną. Aby ją prowadzić, należy uzyskać wpis do rejestru działalności regulowanej w gminie w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości. Na podstawie art. 9b ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach z dnia 13 września 1996 roku (t.j. Dz. U. z 2024r. poz. 399) w 2024 r. wpis do RDR na terenie Miasta i Gminy Przyrów posiadało 12 przedsiębiorców.

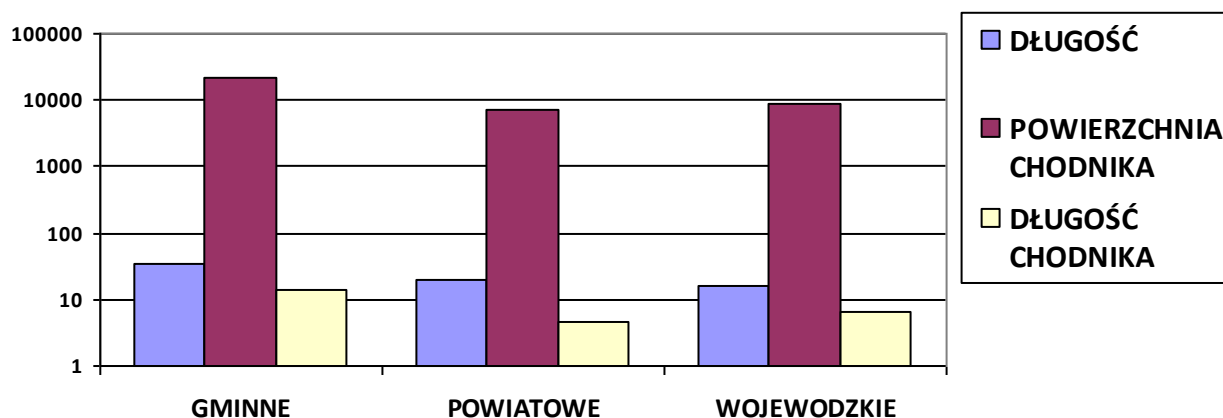
5.7 Zezwolenia na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych

W roku 2024 zezwolenie na prowadzenie w/w działalności na terenie Miasta i Gminy Przyrów posiadały 3 podmioty.

6. Drogi

Miasto i Gmina Przyrów zarządza siecią dróg gminnych o długości 33,642 km. Drogi gminne są w zdecydowanej większości wyasfaltowane i utwardzone. Pozostałe są sukcesywnie remontowane poprzez tzw. „dziurowanie” i położenie nowych nakładek. Przy drogach gminnych posiadamy 21 224 m² chodników, co stanowi długość ok. 14 km. Przez teren Gminy przebiegają drogi powiatowe (S 1035, S 1039, S 1095, S 1096 oraz S 1098) o łącznej długości 20,10 km, wzdłuż których znajduje się 6 950 m² chodników, co stanowi ok. 4,6 km długości oraz drogi wojewódzkie (DW 793 oraz DW 786) o łącznej długości 16,20 km, wzdłuż których znajduje się 8 550 m² chodników, co stanowi ok. 6,4 km długości.

	DŁUGOŚĆ (w km)	POWIERZCHNIA CHODNIKA (w m ²)	DŁUGOŚĆ CHODNIKA (w km)
GMINNE	33,642	21224	14
POWIATOWE	20,10	6950	4,6
WOJEWÓDZKIE	16,20	8550	6,4

W roku 2024 w naszej gminie została zrealizowana inwestycja drogowa: „Droga dojazdowa do gruntów rolnych w miejscowości Przyrów, dz. nr 1064, 1133, 1167 obręb Przyrów, Miasto i Gmina Przyrów o długości 0,900 km”.

W czerwcu 2024 r. obok przystanku komunikacyjnego przy DP1039S w m. Zalesice została posadowiona lampa hybrydowa, mająca na celu poprawę bezpieczeństwa osób korzystających z przystanku Zalesice-Koszary .

W zakresie bieżącego utrzymania dróg gminnych zostały wykonane następujące czynności:

- bieżące remonty dróg;
- wykaszanie w okresie wiosennym i jesiennym poboczy dróg gminnych;
- uzupełnianie oznakowania pionowego i poziomego;
- w okresie zimowym prowadzona była Akcja Zima, mająca na celu zimowe utrzymanie dróg, będących w zarządzie Miasta i Gminy Przyrów.

W roku sprawozdawczym trwały również intensywne prace związane z przygotowaniem dokumentacji projektowej, w związku z zaplanowanymi do realizacji inwestycjami na drogach wojewódzkich i powiatowych.

W ramach Programu WID 2021+, wspólnie z Zarządem Województwa Śląskiego, realizujemy Porozumienie nr 126/TD/2021 z dnia 22.12.2021 r. w sprawie powierzenia Gminie Przyrów prowadzenia zadania pn. „Rozbudowa drogi wojewódzkiej polegająca na budowie chodnika wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 793 w m. Przyrów”.

Do przebudowy została także zaplanowana ul. Cmentarna w m. Przyrów (droga powiatowa nr S 1095). W 2024 r. została przygotowana dokumentacja projektowa na to działanie.

7. Publiczny transport zbiorowy

Organizacja publicznego transportu zbiorowego, w celu zapewnienia mieszkańcom danego obszaru mobilności, jest jednym z ustawowych zadań własnych gmin. W roku 2024 Miasto i Gmina Przyrów sprawnie wywiązywało się ze swoich obowiązków, w ramach aktywnej współpracy z Powiatem Częstochowskim, w celu zapewnienia mieszkańcom połączeń komunikacyjnych zarówno na naszym terenie oraz do miejsc pracy czy nauki znajdujących się poza obszarem naszej Gminy.

W 2024 roku na terenie naszej Gminy funkcjonował powiatowy transport zbiorowy, którego Organizatorem był Powiat Częstochowski. W celu zapewnienia mieszkańcom naszej Gminy jak najlepszego skomunikowania z miastem Częstochowa oraz miejscowościami ościennymi, Gmina Przyrów kontynuowała współpracę w zakresie realizacji działań w przedmiocie rozwoju transportu zbiorowego na terenie powiatu częstochowskiego.

W ramach powiatowego transportu zbiorowego na terenie Miasta i Gminy Przyrów w roku 2024 funkcjonowały 4 linie użyteczności publicznej:

- Linia 115: Częstochowa – Bolesławów;
- Linia 116: Częstochowa – Dąbrowa Zielona przez Przyrów;
- Linia 119: Częstochowa – Drochlin Wieś;
- Linia 141: Koniecpol – Lelów przez Bolesławów.

Operatorami powiatowego transportu zbiorowego były firmy: Jura-Bus Sp. K. (linia 115, 119 i 141) oraz Robert Opara Przewóz Osób (linia 116).

Miasto i Gmina Przyrów na realizację tego zadania udzieliło Powiatowi Częstochowskiemu wsparcia finansowego w kwocie 210 509 zł.

W roku sprawozdawczym trwały także prace nad realizacją projektu pn. „Budowa centrów przesiadkowych w Dąbrowie Zielonej, Koniecpolu, Przyrowie i Poczesnej z systemem zarządzania transportem Powiatu Częstochowskiego” współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027. Celem głównym projektu jest poprawa jakości, dostępności i funkcjonowania transportu zbiorowego poprzez budowę centrów przesiadkowych z infrastrukturą towarzyszącą wraz z wdrożeniem inteligentnych systemów transportowych (ITS) na obszarze Powiatu Częstochowskiego.

Projekt partnerski polegał będzie na rozwoju i poprawie dostępności do infrastruktury komunikacji zbiorowej w Powiecie Częstochowskim poprzez budowę centrów przesiadkowych, w tym przystanków autobusowych, parkingów "park&ride", "bike&ride" wraz z infrastrukturą towarzyszącą w gminach: Dąbrowa Zielona, Koniecpol, Poczesna

i Przyrów. Projekt obejmuje również wdrożenie systemu ITS przyczyniającego się do poprawy funkcjonowania transportu zbiorowego w powiatowej komunikacji Powiatu Częstochowskiego. W ramach projektu na terenie naszej Gminy powstanie centrum przesiadkowe w m. Julianka, wymienione zostaną wiaty przystankowe oraz powstaną nowe ścieżki rowerowe.

8. Telefonizacja i Internet

Na terenie Gminy istnieje odpowiednia ilość numerów telefonicznych, mieszkańcy nie zgłaszają problemów związanych z telefonizacją.

Gmina objęta jest również siecią światłowodów.

Znaczną część obszaru gminy pokrywa otwarta sieć światłowodowa wybudowana w ramach współfinansowanego ze środków unijnych Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa oraz szerokopasmowa sieć szkieletowa, wybudowana w ramach projektu E-Region. Infrastruktura ta została udostępniona zarówno lokalnym, jak i ogólnopolskim dostawcom usług światłowodowych (Internet i telewizja cyfrowa).

Na terenie gminy znajduje się także infrastruktura światłowodowa będąca własnością firmy Orange oraz lokalnych dostawców Internetu.

9. Oświetlenie uliczne

W roku 2024, przygotowano dokumentację projektową oświetlenia ulicznego dla sołectwa Sygontka - Julianka.

Otrzymano dofinansowanie z Rządowego Funduszu Polski Ład: Programu Inwestycji Strategicznych do inwestycji pn: „Modernizacja oświetlenia ulicznego i miejsc publicznych w Gminie Przyrów w oparciu o wydajną energetycznie technologię LED”

Realizacja w/w zadań w 2025 r.

10. Środowisko naturalne

10.1. Program Ochrony Powietrza

W 2024 r. na terenie powiatu częstochowskiego odnotowano alarm smogowy: czterokrotnie obowiązywał II poziom ostrzegania, dwukrotnie poziom III. W roku sprawozdawczym na terenie Miasta i Gminy przeprowadzone były kontrole rodzajów źródeł ciepła zainstalowanych w gospodarstwach domowych oraz wykorzystywanego w nich paliwa.

Kontrole interwencyjne prowadzono w związku z wystąpieniem II lub III Poziomu PDK. Działalność kontrolna obejmowała:

- przestrzeganie zakazu spalania odpadów w kotłach i piecach,
- przestrzeganie zapisów śląskiej uchwały antysmogowej,
- przestrzeganie zakazu spalania pozostałości roślinnych

Przeprowadzono 25 rutynowych kontroli w zakresie przestrzegania zakazu spalania odpadów w urządzeniach grzewczych oraz 8 rutynowych kontroli w zakresie przestrzegania zakazu spalania na powierzchni ziemi pozostałości roślinnych. Liczba kontroli w trakcie wystąpienia II poziomu ostrzegania – 9, liczba kontroli w trakcie wystąpienia III poziomu ostrzegania – 10. Kontrole prowadzone były w ramach PDK.

W 2024 r. na terenie Miasta i Gminy Przyrów odnotowano przekroczenie II poziomu informowania dla ozonu w powietrzu.

W ramach działań informacyjnych na stronie Urzędu Miasta i Gminy Przyrów udostępniane są informacje o aktualnym stanie jakości powietrza oraz publikowane informacje o wystąpieniu poziomu ostrzegania.

W 2024r. w Mieście i Gminie Przyrów zlikwidowano 45 tradycyjnych kotłów węglowych. Zostały one zastąpione przez kotły opalane biomasą (ekoprojekt), pompy ciepła, piece gazowe oraz ogrzewanie elektryczne.

Rodzaje i liczba zamontowanych w 2024r. nowych źródeł ciepła zostały przedstawione na grafice.

Rodzaj i liczba źródeł ciepła

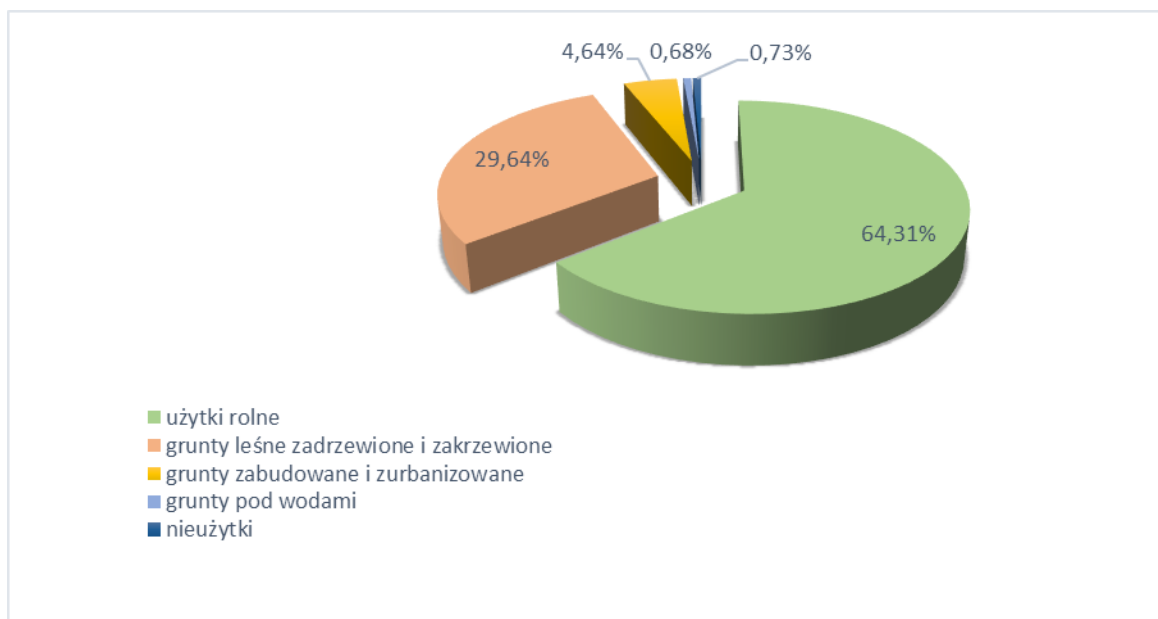

Tab. Dane z realizacji POP na terenie Miasta i Gminy Przyrów w roku 2024 na podstawie informacji z WFOŚiGW

Rok realizacji	Liczba zlikwidowanych kotłów węglowych [szt.]	Szacunkowy koszt zrealizowanych przez mieszkańców Inwestycji [PLN]
2024	45	4 101 096,68

10.2. Rolnictwo

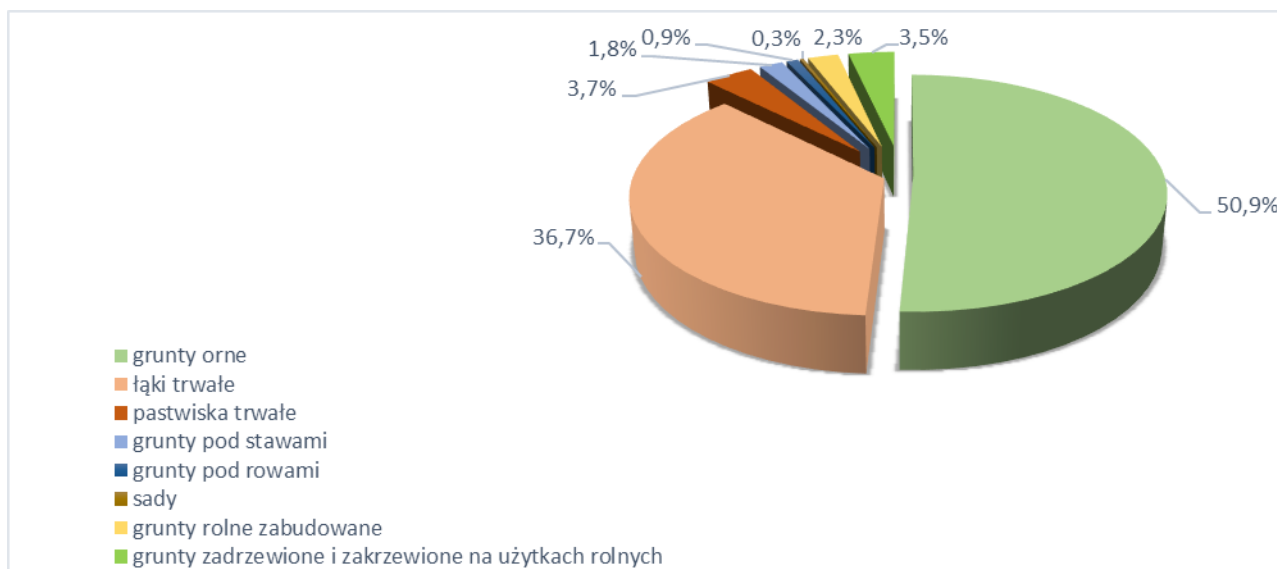
Łączna powierzchnia gruntów na terenie Miasta i Gminy Przyrów wynosi 8069 ha, z czego 5189 ha stanowią użytki rolne, 2392 ha to grunty leśne zadrzewione i zakrzewione, grunty zabudowane i zurbanizowane zajmują ok. 374 ha, grunty pod wodami – 55 ha, natomiast nieużytki obejmują powierzchnię 59 ha.

Rys. 1 Struktura gruntów w Gminie Przyrów

W skład użytków rolnych na terenie gminy wchodzi:

- grunty orne – 2639 ha,
- łąki trwałe – 1902 ha,
- pastwiska trwałe – 193 ha,
- grunty pod stawami – 93 ha,
- grunty pod rowami – 46 ha
- sady – 15 ha
- grunty rolne zabudowane – 120 ha
- grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych – 181 ha.

Rys. 2 Struktura użytków rolnych w Gminie Przyrów

10.3. Proces scalania na terenie Gminy Przyrów – obręb Zarębic i Stanisławowa

W roku 2024, na obszarze Zarębic i Stanisławowa, prowadzone były prace scaleniowe. Celem scalenia jest poprawa struktury obszarowej gospodarstw rolnych, wydzielenie i urządzenie funkcjonalnej sieci dróg dojazdowych do gruntów rolnych i leśnych oraz zabudowań gospodarczych, gruntowna konserwacja rowów melioracji szczegółowej.

W 2015 roku do Starostwa Powiatowego w Częstochowie wpłynął wniosek od mieszkańców wsi Stanisławów, Zarębice gmina Przyrów, podpisany przez rolników indywidualnych oraz Agencję Nieruchomości Rolnych, o przeprowadzenie scalenia gruntów w tych obrębach. Wniosek ten uzupełniony został w 2021 roku. Łączny obszar gruntów objętych wnioskami wynosi 1118.4129 ha, co stanowi 73,13 % powierzchni projektowanego obszaru scalenia. Według danych z ewidencji gruntów i budynków w obrębach Stanisławów, Zarębice występuje łącznie 351 jednostek rejestrowych dot. właścicieli gospodarstw rolnych, z czego właściciele 228 jednostek złożyli wnioski o przeprowadzenie scalenia gruntów. Stanowi to 64,96 % wszystkich właścicieli gospodarstw rolnych wsi Stanisławów, Zarębice.

W związku z powyższym spełnione zostały warunki kwalifikacyjne określone w przepisie art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 26 marca 1982r. o scalaniu i wymianie gruntów, zgodnie z którymi postępowanie scaleniowe może być wszczęte na wniosek większości właścicieli gospodarstw rolnych, położonych na projektowanym obszarze scalenia lub na wniosek właścicieli gruntów, których łączny obszar przekracza połowę powierzchni projektowanego obszaru scalenia. Następnie, umową Nr 00226-6502-UM1200021/22 z dnia 25 maja 2022r., przyznana została Staroście Częstochowskiemu pomoc finansowa na operację pn. „Scalanie gruntów obiekt Stanisławów, Zarębice gmina Przyrów”, realizowaną w ramach poddziałania „Wsparcie na inwestycje związane z rozwojem, modernizacją i dostosowywaniem rolnictwa i leśnictwa” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

Postępowanie scaleniowe gruntów obrębu ewidencyjnego Stanisławów, Zarębice gmina Przyrów wszczęte zostało postanowieniem Starosty Częstochowskiego nr GN.661.3.3.2022.JD z dnia 10 października 2022r. Punktem wyjścia dla prac scaleniowych i zagospodarowania poscaleniowego były Założenia do projektu scalenia gruntów obrębów Stanisławów, Zarębice gmina Przyrów, które opracowane zostały przez Częstochowskie Biuro Geodezji i Terenów Rolnych, zgodnie z uchwałą Zarządu Województwa Śląskiego nr 472/99/V/2016 z dnia 15.03.2016r., w sprawie zatwierdzenia założeń do projektu scalenia gruntów wraz z oceną wpływu projektu scalenia

na środowisko dla Województwa Śląskiego.

Wykonawcą prac scaleniowych było Częstochowskie Biuro Geodezji i Terenów Rolnych. Do przeprowadzenia szacunku gruntów oraz opracowania projektu scalenia upoważniony został, w myśl przepisu art. 10 ust. 1 ww. ustawy o scalaniu i wymianie gruntów, Pan Andrzej Opoń, geodeta - projektant w CZBGiTR.

Część projektu scalenia gruntów obrębu ewidencyjnego Stanisławów, Zarębice gmina Przyrów o łącznej powierzchni 34.9075 ha, dotycząca dróg dojazdowych do gruntów rolnych i leśnych, objętych zagospodarowaniem poscaleniowym, zatwierdzona została decyzją Starosty Częstochowskiego nr GN.661.3.3.2022.JD z dnia 17 maja 2024r. Następnie decyzją nr GN.661.3.3.2022.JD z dnia 18 listopada 2024r. Starosta Częstochowski zatwierdził projekt scalenia gruntów obrębu Stanisławów, Zarębice gmina Przyrów o łącznej powierzchni ewidencyjnej 1493,5126 ha. Ogólna powierzchnia obrębu Stanisławów i Zarębice gmina Przyrów po scaleniu wynosi 1528.4201 ha.

Po zakończeniu prac związanych z opracowaniem projektu scalenia gruntów Wykonawca, tj. Częstochowskie Biuro Geodezji i Terenów Rolnych, przekazało do Wydziału Geodezji i Kartografii tut. Starostwa wykonane materiały, min. wykazy zmian danych ewidencyjnych, niezbędne do wprowadzenia nowego stanu w ewidencji gruntów i budynków. Następnie przygotowane zostały i złożone w Sądzie Rejonowym w Myszkowie V Wydział KW wnioski o regulację 541 ksiąg wieczystych po zakończonym scaleniu.

W ramach zagospodarowania poscaleniowego na obiekcie Stanisławów, Zarębice gmina Przyrów wykonano następujące prace:

- opracowano uproszczoną dokumentację techniczną na wykonanie prac melioracyjnych w zakresie gruntownej konserwacji i renowacji rowów melioracji szczegółowej wraz z przebudową przepustów;
- wykonane zostały roboty polegające na gruntownej konserwacji i renowacji rowów melioracji szczegółowej na długości 23,52 km, tj. w obrębie Stanisławów 3,67 km, w obrębie Zarębice 19,85 km; na 136 szt. przepustów wykonano prace polegające na oczyszczeniu, regulacji wysokościowej oraz remoncie z wykorzystaniem istniejących materiałów, tj. w obrębie Stanisławów 13 szt., w obrębie Zarębice 123 szt.; ww. prace objęte były nadzorem inwestorskim;
- opracowana została dokumentacja projektowo - kosztorysowa przebudowy, wydzielonych w ramach postępowania scaleniowego, dróg dojazdowych do gruntów rolnych i leśnych;
- zrealizowano roboty budowlane polegające na przebudowie dróg poscaleniowych, łączna długość dróg wymagających przebudowy wyniosła 35,68 km, tj. w obrębie

Stanisławów 6,287 km, a w obrębie Zarębice 29,394 km. Drogi te zostały urządzone w następujących standardach - drogi asfaltowe 1,644 km, drogi z kruszywa (kat. I) 4,088 km, drogi z kruszywa (kat. II) 10,815 km, drogi gruntowe 19,133 km; ww. prace objęte były nadzorem inwestorskim.

Całkowity koszt operacji wyniósł 16.279.071,33 zł, w tym część geodezyjna 4.921.759,57zł i zagospodarowanie poscaleniowe 11.357.311,76 zł. Całość prac zrealizowano w ciągu 3 lat od dnia uzyskania pomocy finansowej. Wniosek o płatność końcową zostanie złożony w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Śląskiego, zgodnie z umową, do dnia 30 czerwca 2025r.

10.4. Środki z budżetu Województwa Śląskiego uzyskane z tytułu wyłączeń gruntów rolnych z produkcji na podstawie ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych

Droga dojazdowa do gruntów rolnych w miejscowości Przyrów, dz. nr 1064, 1133, 1167 obręb Przyrów, Miasto i Gmina Przyrów o długości 0,900 km.

Koszt zadania : 449 421,11 zł

Kwota dofinansowania:180 000,00 zł

10.5. Centralna Ewidencja Emisyjności Budynków (CEEB)

Centralna Ewidencja Emisyjności Budynków (CEEB) to ewidencja, w której znajdują się kompleksowe informacje dotyczące źródeł ogrzewania budynków. Właściciel/ zarządca ma obowiązek złożyć deklarację w terminie 14 dni – w przypadku „nowo” powstałych źródeł ciepła lub spalania paliw. W związku z powyższym deklaracje przyjmowane są na bieżąco.

Liczba pozaklasowych źródeł ciepła na paliwo stałe na terenie Gminy Przyrów wg stanu na 31 grudnia 2024 roku w bazie CEEB	638
--	-----

10.6. Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi i zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Przyrów na 2024 rok

Program określa ogólne wytyczne dotyczące zapewnienia opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt poprzez określa celów oraz zadań realizowanych na terenie Miasta i Gminy. Jest uchwalany przez Radę Miasta i Gminy w Przyrowie, co roku do dnia 31 marca. W ramach Programu Miasto i Gmina umożliwia właścicielom uzyskanie dofinansowania kosztów zabiegu sterylizacji samic lub kastracji samców tych zwierząt w wysokości 50% poniesionych kosztów, lecz nie więcej niż 150 złotych brutto na 1 zwierzę domowe. Dofinansowanie przysługuje właścicielom psów i kotów do 2 sztuk zwierząt rocznie. Program został przyjęty Uchwałą nr LII/324/2024 z dnia 19 kwietnia 2024 r. Rady Miasta i Gminy Przyrów. Miasto i Gmina Przyrów w roku 2024 zawarła umowę z firmą JUKO Sp. z o. o. z siedzibą w Zawierciu, ul. Piłsudskiego 54/40, na odławianie bezdomnych zwierząt z terenu Miasta i Gminy. W 2024 r. na koszt Miasta i Gminy Przyrów zapewniono opiekę 9 bezdomnym zwierzętom.

Koszty odławiania bezdomnych zwierząt z terenu Miasta i Gminy Przyrów w latach 2023-2024 zostały zestawione w poniższej tabeli.

Rok realizacji zadania	Koszt odławiania bezdomnych zwierząt z terenu Miasta i Gminy Przyrów		Ilość wyłapanych zwierząt z terenu Miasta i Gminy Przyrów [szt.]	Liczba złożonych wniosków o dofinansowanie do kastracji/sterylizacji zwierząt domowych [szt.]
	Ryczałt miesięczny [PLN][brutto]	Koszt odłowienia 1 szt. zwierzęcia [PLN][brutto]		
2023	1230,00	2583,00 (pies)	2	30
		1599,00 (kot)		
2024	1537,50	2970,45 (pies)	9	43
		1599,00 (kot)		

Koszt realizacji Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Miasta i Gminy Przyrów w 2024 r. wyniósł 57 630,55 zł (środki wydatkowane w 2024 r.).

W 2024 r., na całodobową gotowość do przyjęcia bezdomnych zwierząt gospodarskich z naszego terenu, Miasto i Gmina Przyrów zawarła umowę z:

- Od 01.01.2024r. do 31.07.2024r.:

Mokros - Projekt Jacek Mokros

ul. Wiejska 10

42-713 Kochanowice

- Od 01.08.2024r.:

Usługi Rolnicze Mariusz Knapik

Staropole 96

42-250 Staropole

Ryczałt miesięczny	Koszt przyjęcia 1 szt. zwierzęcia gospodarskiego
141,45 zł brutto	615,00 zł brutto

Odbiór zwłok bezpańskich padłych zwierząt lub ich części w 2024 r. realizowała firma JASTA Sp. z o. o. ul. Pawłowska 4, 97-300 Piotrków Trybunalski. Koszt przyjęcia 1 szt. padłego zwierzęcia to 324,00 zł brutto.

10.7. Zezwolenia na usunięcie drzew i krzewów

W 2024 r. wpłynęło:

- 40 zgłoszeń od mieszkańców Miasta i Gminy Przyrów dotyczących zamiaru usunięcia drzew/- a,
- 2 wnioski o wydanie zezwolenia na wycinkę drzew/-a – wydano 2 decyzje.

W minionym roku złożono 5 wniosków o wydanie zezwolenia na wycinkę drzew na terenach należących do Miasta i Gminy Przyrów.

- 40 zgłoszeń mieszkańców
- 2 zezwolenia na usunięcie
- 5 wniosków o zezwolenia na wycinkę drzew na terenach Miasta i Gminy Przyrów

W 2024 r. wykonano nasadzenia zastępcze sadzonek drzew na terenach ścieżki turystyczno-rekreacyjnej wzdłuż rzeki Wiercicy oraz na terenie wypoczynkowym nad zalewem w Przyrowie. Posadzone zostały 50 szt. sadzonek drzew :

- brzoza zwisająca
- brzoza kulista
- klon

Akcja sadzenia drzew przez uczniów klas IV-VI Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Przyrowie. W dniu 22 kwietnia 2024 obchodzono święto z okazji Dnia Ziemi, w związku z tym uczniowie klas IV-VI z wielkim zaangażowaniem wzięli udział w akcji sadzenia drzew na terenie rekreacyjno-sportowym "Brzózki" oraz przy zbiorniku retencyjnym w Przyrowie. Uczniowie wraz z nauczycielami posadzili około 700 sadzonek brzoź.

10.8. Konkursy

W 2024 roku ogłoszono konkursy dla mieszkańców Miasta i Gminy Przyrów:

- „EKOLOGICZNA ZAGRODA 2024”
- „PRZODUJĄCY PRODUCENT ROLNY 2024”

Zagrody, na gminnym etapie konkursu „EKOLOGICZNA ZAGRODA 2024”, zostały wyłonione przez komisję składającą się z pracownika Urzędu Miasta i Gminy Przyrów, starszego specjalisty w Śląskim Ośrodku Doradztwa Rolniczego oraz Przedstawiciela Rady Miejskiej Urzędu Miasta i Gminy Przyrów przy uwzględnieniu kryteriów ocen zawartych w Regulaminie Powiatowego Konkursu. Zagroda, która zajęła I miejsce na etapie gminnym, została zgłoszona do etapu powiatowego. Do konkursu zgłosiło się 16 zagród.

W roku sprawozdawczym Komisja Rolnictwa przyznała również cztery wyróżnienia dla Przodujących Producentów Rolnych z terenu Gminy Przyrów. Wręczenie nagród w konkursach gminnych odbyło się podczas Dożynek Gminnych.

Każdego roku przesyłane są do Urzędu Marszałkowskiego zgłoszenia do konkursu „PIĘKNA WIEŚ WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO 2024”. W 2024 roku przedstawiciele Miasta i Gminy Przysłów otrzymali wyróżnienie w następującej kategorii:

- Najlepsze przedsięwzięcie odnowy wsi Remont świetlicy wiejskiej w budynku OSP Staropole – **III MIEJSCE**

10.9. Zasoby przyrodnicze

Formy ochrony przyrody

Na terenie Gminy Przysłów występują następujące formy ochrony przyrody:

- Parki krajobrazowe,
- Rezerwat,
- Pomniki przyrody.

Parki krajobrazowe

Park Krajobrazowy Orlich Gniazd

Park Krajobrazowy Orlich Gniazd powstały w 1980 roku jest jednym z bardziej zróżnicowanych obszarów pod względem geomorfologii oraz rodzajów siedlisk. Położony jest na terenie dwóch województw: śląskiego i małopolskiego. Część terenów gminy Przysłów znajduje się w otulinie parku krajobrazowego.

Park Krajobrazowy Stawki

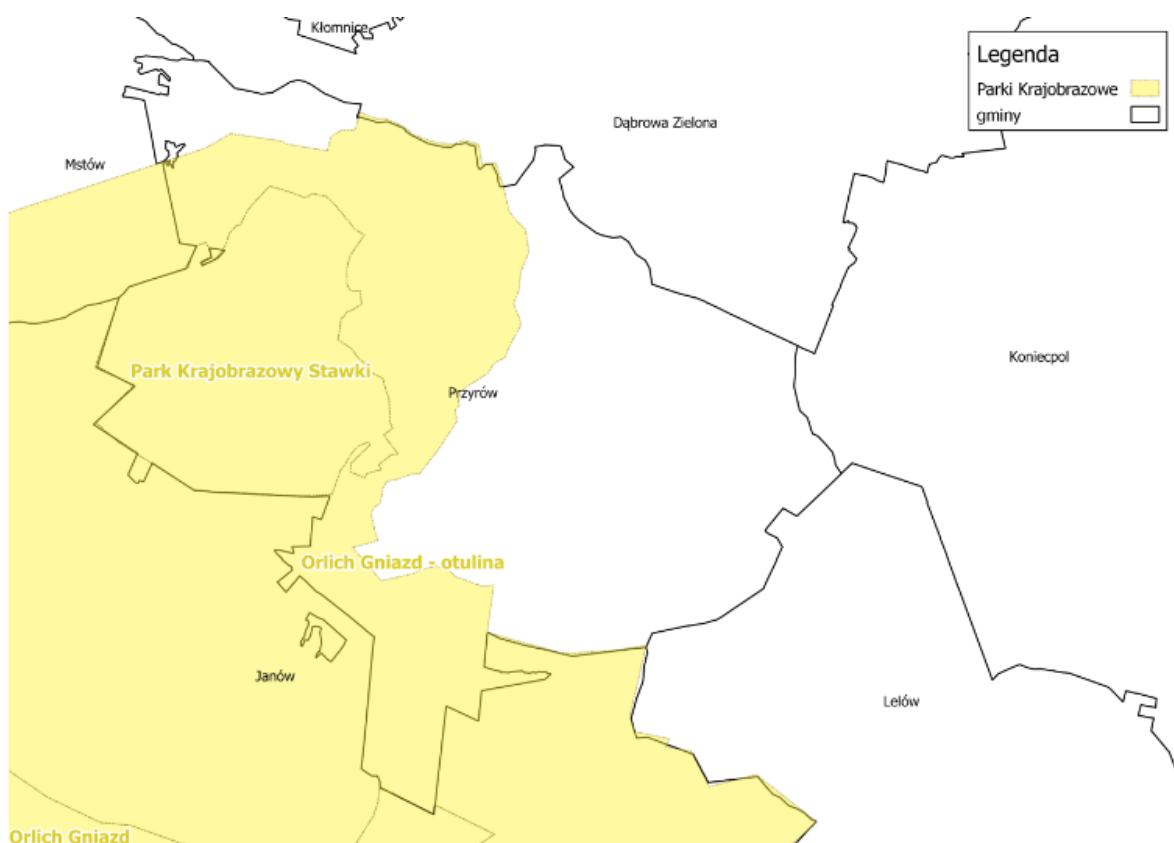
Park Krajobrazowy Stawki utworzony został na mocy Uchwały Nr XVI/70/82 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Częstochowie z dnia 17 czerwca 1982 roku. Posiada wspólną otulinę z Parkiem Krajobrazowym Orlich Gniazd. Powierzchnia Parku wynosi 17,27 km², co czyni go najmniejszym parkiem krajobrazowym w Polsce.

Park Krajobrazowy Stawki położony jest w obrębie mikroregionu: Niecka Włoszczowska, która stanowi część Niecki Nidziańskiej. Administracyjnie znajduje się na terenie Gminy Przyrów w powiecie częstochowskim.

Elementem charakterystycznym dla przyrody Parku są podmokłe lub wilgotne lasy reprezentowane przez łągi, olsy, bory bagienne i grądy oraz śródleśne łąki i torfowiska. Ponadto możemy znaleźć dobrze wykształcone fragmenty łągu jesionowo- olszowego oraz olsu porzeczkowego.

Na terenie Parku Krajobrazowego Stawki stwierdzono 79 gatunków motyli, w tym cenne gatunki takie jak: mieniak strużnik, mieniak tęczowiec, paź królowej. Ponadto można zaobserwować wiele gatunków płazów, gadów, ptaków i liczne gatunki leśnych ssaków.

Rysunek : Parki Krajobrazowe na tle Miasta i Gminy Przyrów

Rezerwaty

Rezerwat Wielki Las

Rezerwat Wielki Las został utworzony 9 kwietnia 1953 r. w celu zachowania ze względów naukowych i dydaktycznych fragmentu lasu typu olszowo-jesionowego z domieszką innych gatunków liściastych o cechach zespołu naturalnego. W 2024 roku rezerwat został dwukrotnie powiększony. Jego powierzchnia wzrosła o 63 hektary, a nowe obszary obejmują lasy olszowo-jesionowe, które są niemal identyczne jak te w dotychczasowych

granicach. Decyzję o powiększeniu rezerwatu podjęła Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Katowicach, a nowe zarządzenie weszło w życie 6 września 2024 roku. Dodatkowo, wokół rezerwatu utworzono otulinę o powierzchni 169,32 ha, aby lepiej chronić ten cenny obszar przed wpływem czynników zewnętrznych.

Rysunek: Rezerwat Wielki Las na tle Miasta i Gminy Przyrów.

Rezerwat Babski Las

W naszej Gminie Przyrów, na terenie Parku Krajobrazowego Stawki, powstał pod koniec roku 2024 nowy rezerwat przyrody - Babski Las. Obejmuje on 112,40 ha lasów o unikatowym charakterze. Decyzję o utworzeniu rezerwatu podjął Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Katowicach, a jego powstanie jest efektem wieloletnich starań naukowców, przyrodników i lokalnych społeczności. Babski Las to miejsce występowania rzadkich i cennych siedlisk leśnych, takich jak:

- Wyżynny jodłowy bór mieszany (*Abietetum polonicum*) - zbiorowisko endemiczne, rzadko spotykane na terenie Jury
- Łęg jesionowo-olszowy (*Fraxino-Alnetum*) - ważny obszar dla ochrony tego typu lasów w regionie.
- Grąd subkontynentalny (*Tilio-Carpinetum*) - żyzne lasy liściaste z dużym udziałem jodły.

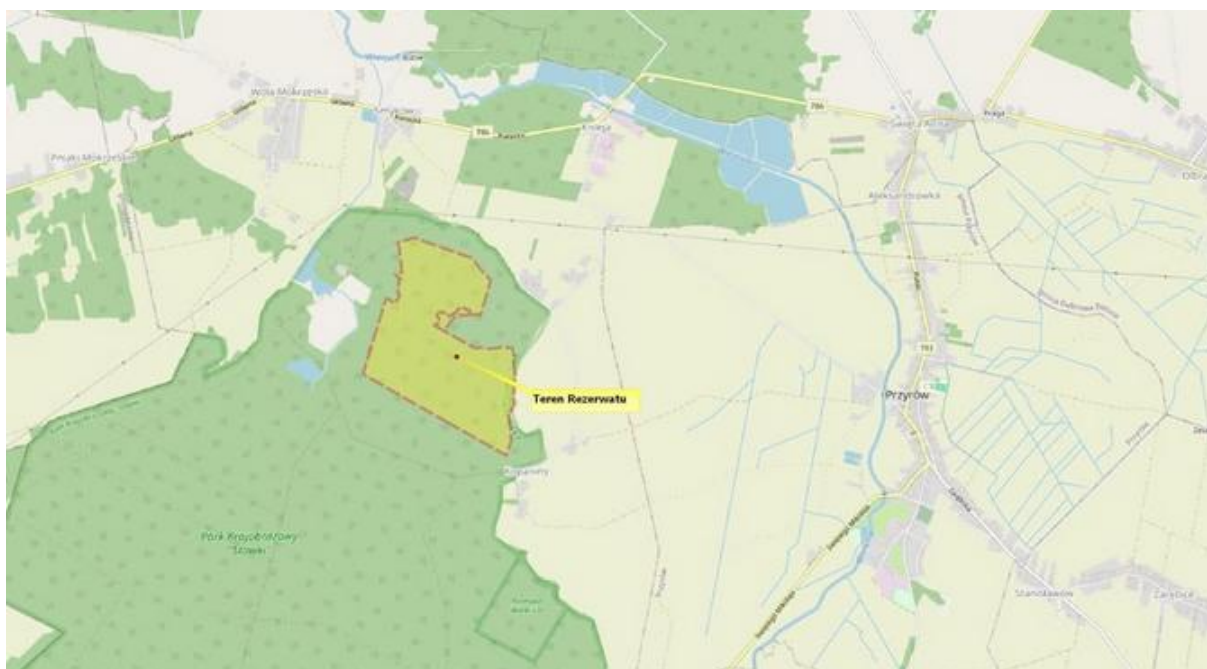
Rezerwat charakteryzuje się dużą bioróżnorodnością. Stwierdzono tu występowanie wielu rzadkich i chronionych gatunków roślin i zwierząt, m.in.:

- Rośliny: piestrzenica infułowata, goryczka wąskolistna, gnieźnik leśny, widłak jałowcowaty.
- Zwierzęta: grzebiuszka ziemna, rzekotka drzewna, padalec, żmija zygzakowata, bocian czarny, dzięcioł średni, bielik, sóweczka, wilk.

W rezerwacie chronione są fragmenty lasu o charakterze naturalnym, w tym starodrzewy z okazałymi dębami szypułkowymi o rozmiarach pomnikowych. Celem jest zachowanie naturalnych procesów zachodzących w lesie i renaturalizacja siedlisk.

W proces tworzenia rezerwatu zaangażowane były Lasy Państwowe, Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Katowicach, Regionalna Rada Ochrony Przyrody. Przeprowadzono konsultacje społeczne, aby uwzględnić różne potrzeby i interesy. Babski Las to cenny przyrodniczo obszar, który zasługuje na szczególną ochronę. To miejsce, gdzie przyroda może rozwijać się w sposób naturalny, bez ingerencji człowieka.

Rysunek: Rezerwat Babski Las na tle Miasta i Gminy Przyrów.

Pomniki przyrody

Zgodnie z informacjami zamieszczonymi w Centralnym Rejestrze Form Ochrony Przyrody, na terenie Gminy Przyrów, zlokalizowane są dwa pomniki przyrody:

- Dąb szypułkowy - *Quercus robur*; pierśnica: 139cm; obwód: 437cm; wysokość: 20m, rosnący na dziedzińcu Klasztoru Sióstr Dominikanek w Aleksandrówce;
- Dąb szypułkowy - *Quercus robur*; pierśnica: 124cm; obwód: 390cm; wysokość: 20m, rosnący na kompleksie działek budowlanych w Sierakowie.

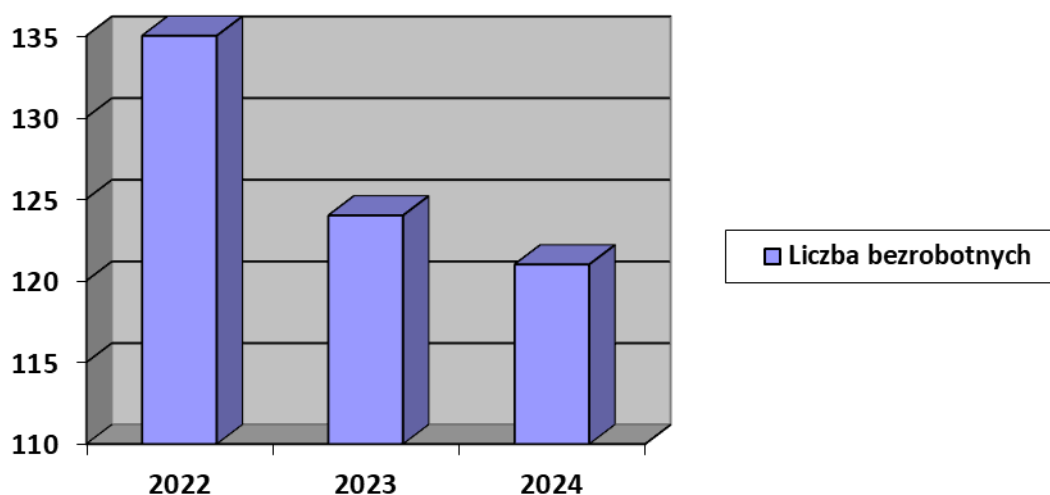
11. Bezrobocie

Na koniec grudnia 2024 r. liczba bezrobotnych z terenu Miasta i Gminy Przyrów zarejestrowanych w PUP w Częstochowie - Gminne Centrum Pracy w Koniecpolu wynosiła 121 bezrobotnych, w tym 61 kobiet i 60 mężczyzn.

Z ogółu 121 zarejestrowanych bezrobotnych 11 osób posiadało prawo do zasiłku.

W 2024 roku spośród wszystkich osób z terenu Miasta i Gminy Przyrów, zarejestrowanych w Gminnym Centrum Pracy w Koniecpolu, żaden bezrobotny nie rozpoczął pracy w ramach prac interwencyjnych ale 7 bezrobotnych zostało wyrejestrowanych z powodu rozpoczęcia pracy w ramach robót publicznych i 9 rozpoczęło staż. W porównaniu do ubiegłego roku struktura bezrobotnych utrzymuje się na podobnym poziomie.

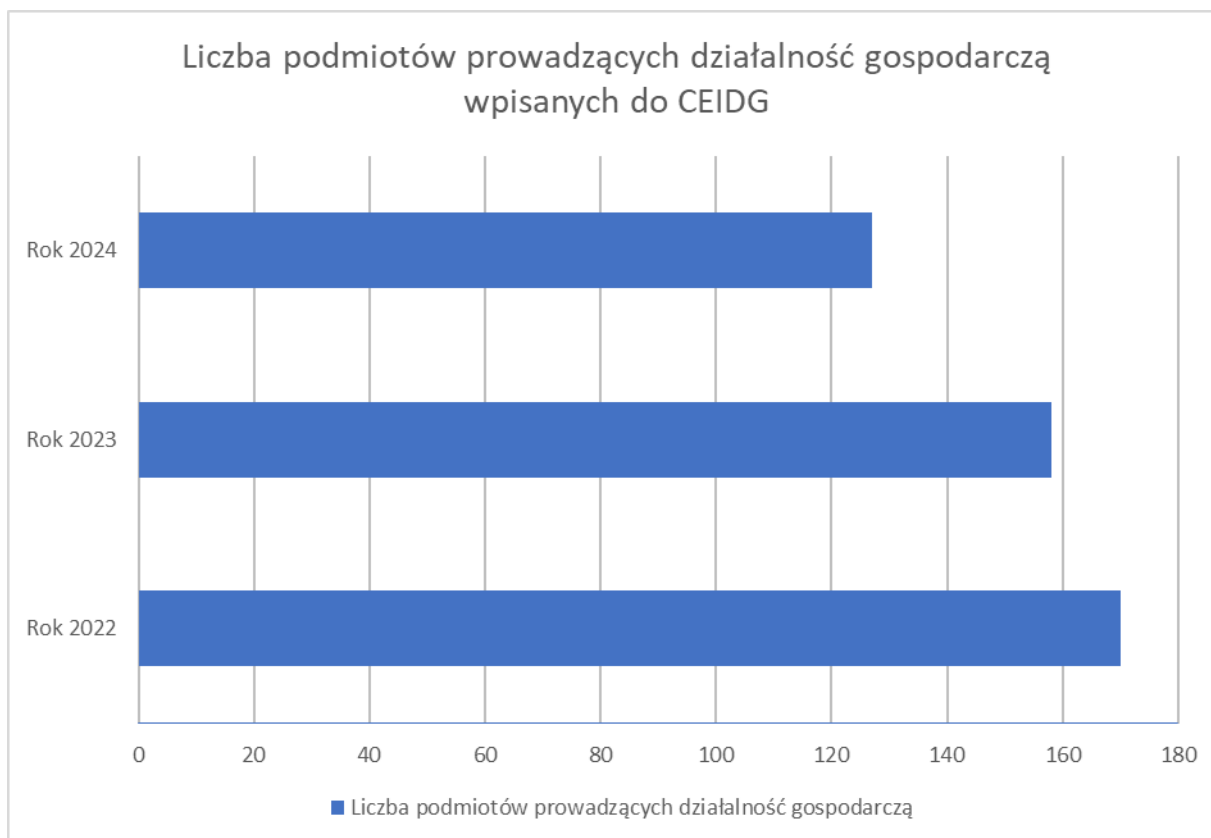
Urząd Miasta i Gminy w Przyrowie, współpracując z Gminnym Centrum Pracy w Koniecpolu, organizuje stanowiska pracy w ramach robót publicznych i prac interwencyjnych. Jest także organizatorem miejsc odbywania stażu dla skierowanych przez Urząd Pracy bezrobotnych.

12. Działalność gospodarcza

W Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEIDG), prowadzonej przez ministra właściwego do spraw gospodarki, w roku 2024 wpisanych było 114 podmiotów, mających główne miejsce wykonywania działalności na terenie Gminy Przyrów.

Rok	Liczba podmiotów prowadzących działalność gospodarczą
2022	170
2023	158
2024	127

Na terenie Gminy działa jeden duży zakład, zatrudniający powyżej 50 osób.

W poniższej tabeli przedstawiono liczbę podmiotów gospodarczych posiadających główne miejsce działalności na terenie Gminy Przyrów, po przeważającym kodzie PKD, według poszczególnych sekcji PKD (Polska Klasyfikacja Działalności).

Nazwa sekcji PKD	Ilość wpisów
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	5
Przetwórstwo przemysłowe	18
Budownictwo	28
Handel hurtowy i detaliczny; Naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	25
Transport i gospodarka magazynowa	14
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	4
Informacja i komunikacja	1
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	6
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	8
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	6
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	4
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	1
Pozostała działalność usługowa	7
Suma:	127

(źródło: Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej)

13. Bezpieczeństwo i ochrona ludności

Nad bezpieczeństwem mieszkańców Miasta i Gminy Przyrów czuwa Komisariat Policji w Koniecpolu.

W 2024 roku na obszarze Gminy odnotowano 20 przestępstw oraz 20 zdarzeń drogowych – kolizji.

Nie odnotowano wypadków, w których byłyby osoby ranne lub ofiary śmiertelne.

Jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej są sukcesywnie wyposażane w niezbędny sprzęt ratowniczy i sprzęt ochrony osobistej strażaków.

Jednostki OSP w 2024 r. dysponowały łącznie 13 pojazdami, w tym:

- ośmioma średnimi samochodami gaśniczymi;

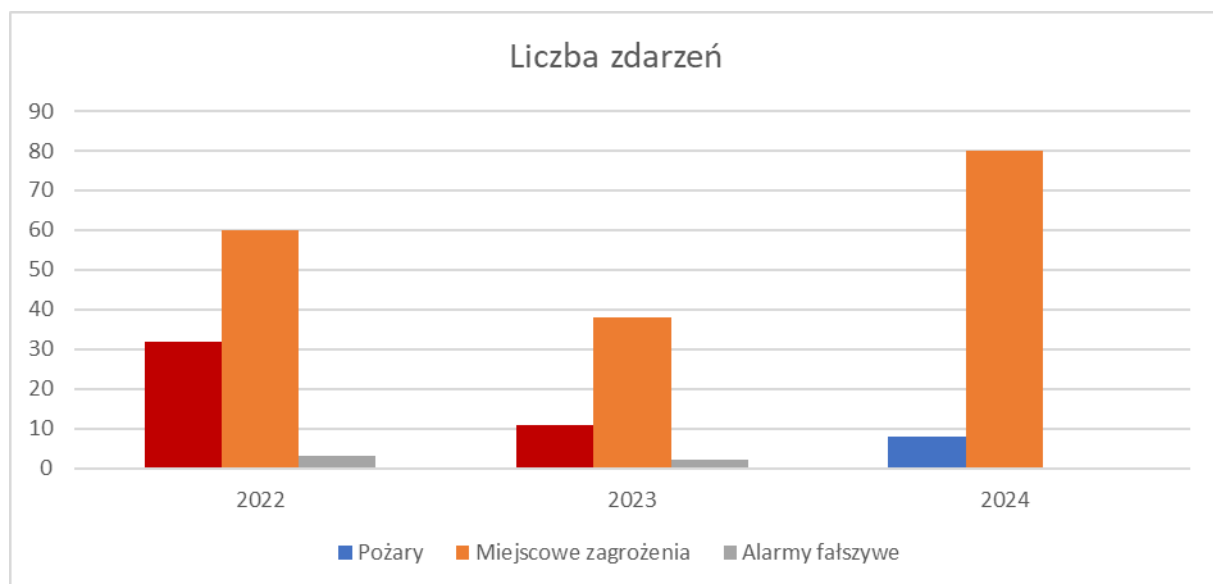
- trzema lekkimi samochodami gaśniczymi, w tym jednym będącym również pojazdem ratownictwa technicznego;
- jednym lekkim samochodem operacyjnym;
- jednym pojazdem typu quad.

W poniższej tabeli przedstawiono szczegółowe informacje dotyczące pojazdów będących w posiadaniu jednostek OSP w 2024 r.:

Jednostka OSP	Marka	Model	Rodzaj
OSP Przyrów	Iveco	Eurocargo	GBA 3,5/27
	Renault	MBB3D	GBA 2,5/29
	Opel	Movano	GLBM/RT
	Lublin	3524	GLM 8
OSP Wiercica	Volvo	FL44R	GBA 3/16
	Mercedes	LP813	GBA 2,4/8
	Peugot	Partner	SLOp
	Polaris	Sportsman 570	quad
OSP Staropole	Renault	MBB3D	GBA 2,5/29
OSP Wola Mokrzeska	Magirus	Deutz	GBA 2/16
OSP Zarębice	Star	244	GBA 2,5/16
	Ford	Transit Furgon	GLBA 0,5/0,5
OSP Zalesice	Star	244	GBA 2,5/16

W 2024 roku na terenie Gminy odnotowano 88 zdarzeń, w tym 8 pożarów oraz 80 miejscowych zagrożeń.

Rok	Pożary	Miejscowe zagrożenia	Alarmy fałszywe
2022	32	60	3
2023	11	38	2
2024	8	80	0

W poniższej tabeli przedstawiono statystyki dotyczące wyjazdów do zdarzeń jednostek OSP z terenu Miasta i Gminy Przyrów w 2024 roku:

Nazwa jednostki	Pożary	Miejskowe zagrożenia	Alarmy fałszywe	Suma wyjazdów
OSP Przyrów	8	47	0	55
OSP Wiercica	3	25	0	28
OSP Staropole	1	13	0	14
OSP Zarębice	2	2	0	4
OSP Zalesice	1	12	0	13
OSP Wola Mokrzeska	1	10	0	11

Klęska powodzi na terenie naszej Gminy

Wrzesień 2024 roku zapisał się na kartach historii Polski jako czas jednej z największych katastrof naturalnych ostatnich lat. W wyniku długotrwałych i bardzo intensywnych opadów deszczu na południowym zachodzie Polski wystąpiła powódź. Suma opadów w ciągu kilku dni kilkakrotnie przekroczyła miesięczną normę opadową. Sytuacja ta dotknęła również naszą gminę.

W dniach 14-15.09.2024 r. na terenie gminy Przyrów doszło do wystąpienia wody z koryta rzeki Wiercica, czego konsekwencją było zalanie pobliskich pól i łąk oraz podtopienia posesji, budynków mieszkalnych i gospodarczych, zniszczenie mienia oraz zagrożenie zdrowia i życia mieszkańców miejscowości Przyrów i Wiercica. Zalany został również PSZOK w Przyrowie, oczyszczalnia ścieków, a także teren rekreacyjny.

W pierwszych dniach powodzi wszystkie działania skoncentrowane były przede wszystkim na czynnościach mających na celu ochronę mienia osób poszkodowanych, działaniach pomocowych w usuwaniu skutków powodzi oraz dbaniu o bezpieczeństwo i porządek. Zadania zmieniały się dostosowując się do sytuacji i potrzeb mieszkańców.

Nieoceniona podczas tych trudnych dni walki z powodzią była współpraca z Ochotniczymi Strażami Pożarnymi i lokalną społecznością.

Dziękuję Państwu za okazaną pomoc.

14. Administracja

14.1 Polityka kadrowa, zarządzanie zasobami i doskonalenie zawodowe

Burmistrz Miasta i Gminy Przyrów wykonuje swoje zadania przy pomocy Urzędu Miasta i Gminy. W 2024 r. w Urzędzie Miasta i Gminy zatrudnione były 24 osoby, w tym 21 osób w administracji i 3 pracowników obsługi.

W ramach umowy zlecenia prowadzona była obsługa prawna oraz obsługa BHP Urzędu Miasta i Gminy.

W 2024 roku mieszkańcy gminy mogli skorzystać z nieodpłatnej pomocy prawnej, która obejmowała udzielanie kompleksowych porad prawnych. Punkt poradnictwa prawnego mieścił się w siedzibie Urzędu Miasta i Gminy Przyrów i przyjmował mieszkańców we wtorki w godzinach 10.00 – 14.00.

W Gminie Przyrów prowadzony był Gminny Punkt Konsultacyjno-Informacyjny Programu „Czyste Powietrze”. Celem programu „Czyste Powietrze” jest poprawa jakości powietrza oraz zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych poprzez wymianę źródeł ciepła i poprawę efektywności energetycznej budynków mieszkalnych jednorodzinnych. W ramach pracy Punktu udzielane były informacje o Programie oraz indywidualne wsparcie Wnioskodawców w zakresie przygotowania wniosków o dofinansowanie. Z dniem 28 listopada 2024 r. rząd zawiesił program „Czyste Powietrze”. Wstrzymanie naboru tłumaczone było ogromną skalą nadużyć i efektywniejszym wydatkowaniem środków publicznych. Od 31 marca 2025 r. obowiązuje nowa wersja programu „Czyste Powietrze”. Nabór wniosków do Programu dla mieszkańców Gminy Przyrów prowadzony jest w trybie

ciągłym, a wnioski złożone w urzędzie gminy są na bieżąco przesyłane do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

14.2. Uchwały Rady Miejskiej

Rok 2024 był rokiem wyborczym. W tym okresie sprawozdawczym Rada Miejska pracowała w dwóch składach. W wyniku przeprowadzonych w kwietniu 2024 roku wyborów samorządowych skład Rady uległ znacznej zmianie. W obecnym składzie zasiada 11 nowych radnych.

W roku 2024 łącznie odbyło się 10 sesji, przy ogólnej frekwencji radnych wynoszącej 98%.

Kadencja 2018-2024: 3 sesje, w tym 2 zwyczajne oraz 1 uroczysta, na których zostało podjętych 15 uchwał.

Kadencja 2024-2029: 7 sesji, w tym 1 inauguracyjna, 4 zwyczajne oraz 2 nadzwyczajne, na których zostało podjętych 49 uchwał.

Łącznie podjęto 64 uchwały decydujące o funkcjonowaniu gminy, w tym:

- 5 uchwał – dot. składu nowej Rady i komisji stałych;
- 2 uchwały – petycje, skargi, absolutorium, sprawozdania;
- 19 uchwał – finanse, pożyczki, obligacje, podatki;
- 1 uchwała – planowanie przestrzenne i nieruchomości;
- 6 uchwał – sprawy społeczne, transport i oświata;
- 8 uchwał – plany, programy, regulaminy i statuty;
- 16 uchwał – budżet i WPF;
- 7 uchwał – inna tematyka;

z czego żadna z nich nie została uchylona przez organy nadzoru.

Z podejmowanych przez Radę Miejską działań w 2024 r. na uwagę zasługują m.in.:

- podjęcie uchwały w sprawie ustanowienia herbu, sztandaru, flagi, flagi stolikowej, banneru Miasta i Gminy Przyrów;
- podjęcie uchwały w sprawie ustanowienia roku 2024 "Rokiem odzyskania przez Przyrów praw miejskich";
- przyjęcie Raportu o stanie Gminy Przyrów za rok 2023 i w konsekwencji udzielenie Burmistrzowi Miasta i Gminy Przyrów wotum zaufania;
- przyjęcie sprawozdania wraz ze sprawozdaniem finansowym Gminy Przyrów za 2023 rok i udzielenie Burmistrzowi Miasta i Gminy Przyrów absolutorium z tytułu wykonania budżetu za 2023 rok;
- podjęcie uchwał w sprawie utworzenia oraz nadania Statutu Klubu Dziecięcego "Bajkowy Zakątek" w Przyrowie – pierwszej instytucji opieki nad dziećmi do lat 3 w Mieście i Gminie Przyrów.

W okresie sprawozdawczym zgłoszono w formie pisemnej 49 interpelacji, które były przekazywane do Burmistrza Miasta i Gminy wg właściwości, a uzyskane odpowiedzi przekazywane zainteresowanym oraz do wiadomości wszystkim uczestnikom podczas sesji, w ramach punktu – Informacja Burmistrza o sposobie załatwienia interpelacji radnych.

W ramach bieżącej korespondencji do wiadomości Rady przekazano łącznie 41 wystąpień. Podczas sesji zgłaszano zapytania dotyczące bieżących potrzeb, na które odpowiedzi udzielano w trakcie sesji lub w formie pisemnej, zgodnie z wolą zgłaszających.

Dyżury Przewodniczącego i Wiceprzewodniczących Rady, podczas których zainteresowani mają możliwość zgłaszania swoich uwag i zastrzeżeń, odbywały się zgodnie z harmonogramem, zamieszczonym na stronie Miasta i Gminy Przyrów i drzwiach Biura Rady.

Na całokształt pracy Rady Miejskiej składa się przede wszystkim praca komisji merytorycznych:

1. Komisja Rewizyjna;
2. Komisja ds. Oświaty, Kultury i Kultury Fizycznej;
3. Komisja ds. Rolnictwa, Rozwoju Gospodarczego i Finansów;
4. Komisja Skarg, Wniosków i Petycji;
5. Komisja ds. Zdrowia, Spraw Społecznych i Bezpieczeństwa Publicznego.

W roku 2024 odbyło się łącznie 36 posiedzeń ww. komisji.

14.3. Czynności z zakresu USC

Ilość sporządzonych aktów stanu cywilnego – 37;

Ilość wydanych odpisów aktów stanu cywilnego – 338;

Ilość wydanych zaświadczeń stwierdzających brak okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa – 3;

Ilość zmigrowanych aktów do rejestru stanu cywilnego – 157.

15. Finanse Gminy

Syntetyczne zestawienie wartości dochodów, wydatków przychodów i rozchodów oraz wyniku budżetu przedstawia się następująco:

Tabela 1: Podstawowe dane budżetowe.

Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2024 r. (w zł)	Plan na 31.12.2024 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)
Dochody	39 264 910,92	37 252 664,80	37 578 738,45	100,88%
Wydatki	39 194 577,06	35 011 680,49	32 877 557,30	93,90%
Wynik	70 333,86	2 240 984,31	+4 701 181,15	-

Pozostałe wielkości budżetowe to Przychody i Rozchody. Przychody budżetu gminy to środki, które zwiększają stan finansowy i płynność budżetu i w 2024 roku były to:

- kredyty, pożyczki, emisja papierów wartościowych – 2 259 153,00 zł (pożyczka z BGK zaciągnięta i spłacona w 2024r. na opłacenie II części umowy w ramach PROW tj. budowy kanalizacji w Juliance dla docelowych 35 szt. przyłączy);
- spłata udzielonych pożyczek – 55 800,00 zł (spłata pożyczek przez Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Gminy Przyrów (SNRGP) oraz KS Piast udzielonych przez gminę na zadanie realizowane poprzez LGD PPJ w ramach PROW: „Przygotowanie koncepcji inteligentnej wsi dla obszaru sołectwa Przyrów” w sołectwie Przyrów-4.000,- oraz „Zagospodarowanie terenu rekreacyjnego Brzózki w Przyrowie”-51.800,-zł);
- niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych – 1 216,39 zł (środki pozostałe z bilansowania się dochodów i wydatków za 2023r., gromadzone i wydatkowane w ramach Gminnego Programu Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomani;
- Wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych – 2 175 712,25 zł. (wynikające z wykonania roku 2023).

Rozchody to środki, które zmniejszają stan finansowy budżetu. W 2024r. były to:

- Spłaty kredytów i pożyczek, wykup papierów wartościowych – 4 863 397,02 zł w tym dwie pożyczki z banku BGK na wyprzedzające finansowanie środków UE 4 560 553,00 zł;

- Udzielone pożyczki – 55 800,00 zł. (pożyczki udzielone dla SNRGP oraz KS Piast j.w.).

Realizacja dochodów gminy przedstawiała się następująco:

Tabela 2: Realizacja planu dochodów w 2024 roku w Gminie Przyrów.

Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2024 r. (w zł)	Plan na 31.12.2024 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
Dochody bieżące	19 029 773,19	23 976 143,61	24 036 905,92	100,25%	63,96%
Dochody majątkowe	20 235 137,73	13 276 521,19	13 541 832,53	102,00%	36,04%
RAZEM DOCHODY OGÓŁEM	39 264 910,92	37 252 664,80	37 578 738,45	100,88%	100,00%

W strukturze dochodów znaczący udział odgrywają zawsze dochody bieżące, które w 2024 roku zostały wykonane na poziomie 24 036 905,92 zł, tj. w 100,25% w stosunku do planu wynoszącego 23 976 143,61 zł. Wartości zrealizowanych w 2024 roku dochodów bieżących według głównych źródeł przedstawia poniższa tabela.

Tabela 3: Realizacja planu dochodów bieżących w 2024 roku w Mieście i Gminie Przyrów.

Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2024 r. (w zł)	Plan na 31.12.2024 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
Dotacje i dochody celowe	2 390 539,00	4 769 795,42	4 610 584,83	96,66%	19,18%
Subwencja ogólna	8 087 139,00	9 620 356,00	9 620 356,00	100,00%	40,02%
Udziały w PIT i CIT	3 258 341,00	3 627 883,00	3 627 883,00	100,00%	15,09%
Wpływy z podatków i opłat	3 857 829,00	3 894 329,00	3 774 501,50	96,92%	15,70%
Pozostałe dochody	1 435 925,19	2 063 780,19	2 403 580,59	116,46%	10,00%
RAZEM DOCHODY BIEŻĄCE	19 029 773,19	23 976 143,61	24 036 905,92	100,25%	100,00%

Dochody majątkowe które sfinansowały inwestycje gminne wykonano na plan po zmianach 35 011 680,49 zł w kwocie 32 877 557,30 zł tj. 93,70% w tym ze sprzedaży majątku -nieruchomości jak i składniki majątku ruchomego 114 452,49 zł (2 grunty rolne i składniki majątku ruchomego piec, śmieciarka oraz meble).

Wydatki budżetu Miasta i Gminy w 2024 roku wyniosły 32 877 557,30 zł, a ich realizacja wyniosła 93,90% planu wynoszącego 35 011 680,49 zł. Realizację planu wydatków w 2024 roku przedstawia tabela poniżej.

Tabela 4: Realizacja planu wydatków w 2024 roku w Gminie Przyrów.

Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2024 r. (w zł)	Plan na 31.12.2024 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
Wydatki bieżące	17 859 114,86	21 459 671,51	20 341 833,38	94,79%	61,87%
Wydatki majątkowe	21 335 462,20	13 552 008,98	12 535 723,92	92,50%	38,13%
RAZEM WYDATKI OGÓŁEM	39 194 577,06	35 011 680,49	32 877 557,30	93,90%	100,00%

Jak wynika z powyższej tabeli gmina na wydatki inwestycyjne pokryte całkowicie dochodami majątkowymi, przeznaczyła 38% wydatków. Tak duży wskaźnik odnosi się przede wszystkim do inwestycji z Programu Inwestycji Strategicznych, gdzie część zadań również jest kontynuowana w 2025r.

Jak wynika z powyższej tabeli gmina na wydatki inwestycyjne pokryte całkowicie dochodami majątkowymi, przeznaczyła 38% wydatków. Tak duży wskaźnik odnosi się przede wszystkim do inwestycji z Programu Inwestycji Strategicznych, gdzie część zadań również jest kontynuowana w 2025r.

W strukturze wydatków bieżących najwyższy udział stanowiły wydatki na oświatę 41,11% tj. 8 362 473,24 zł, przy czym subwencja oświatowa i dochody związane z oświatą wsparły to zadanie w 78% następnie 3 577 440,35 zł-Administracja Publiczna czyli koszty funkcjonowania urzędu, promocja gminy i inne wydatki związane z administracją urzędu.

Łączna kwota długu na koniec 2024 roku wyniosła 299 159,02 zł, tj. 0,8 % dochodów wykonanych. Zobowiązania wymagalne nie wystąpiły.

Szczegółowe dane dotyczące finansów gminy za 2024r. przedstawia sprawozdanie z wykonania budżetu gminy przyjęte zarządzeniem Burmistrza nr OR.0050.23.25 z dnia 25.03.2025 wraz z opisem osobnych planów finansowych i ich wykonania: Gminnego Zakładu Budżetowego oraz Gminnego Centrum Kultury i Biblioteki w Przyrowie.

18. Mienie Gminy

Poza urządzeniami infrastruktury, Gmina posiada szereg nieruchomości, m.in. takich, jak: budynek UG, budynki szkół w Przyrowie, Woli Mokrzieskiej, Zalesicach, budynek w Zarębicach, świetlice wiejskie w Sygontce, Sierakowie, przedszkole w Przyrowie, budynek Ośrodka Zdrowia i apteki, budynek administracyjno - biurowy po GS, szatnia Klubu Sportowego „Piast Przyrów”, plac z wiatami przeznaczony na zbył lokalnych produktów i usług, plac po obwodzie drogowym w Juliance, budynek w Juliance, blok w Zalesicach, plac i wiaty magazynowe oraz budynek po byłej piekarni w Przyrowie.

Łączna powierzchnia gruntów posiadanych przez Gminę to 276,6251 ha. W roku 2024 przejęto 17 nieruchomości gruntowych o łącznej powierzchni 4,8759 ha. W tym na podstawie decyzji - 12 nieruchomości gruntowych o łącznej powierzchni 4,3419 ha, na podstawie umowy kupna sprzedaży - 5 nieruchomości gruntowych o powierzchni 0,0352 ha. Na podstawie umowy sprzedaży zbyto - 2 nieruchomości gruntowe o łącznej powierzchni 0,3129 ha. Zasoby gruntów gminnych w stosunku do roku 2023 zwiększyły się o 4,0642 ha.

WARTOŚĆ NETTO CAŁEGO MIENIA GMINY WG DANYCH ZBIORCZYCH BILANSOWYCH ZA 2024 R.

Majątek trwały	Wartość
Grunty	3 846 557,83
Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej	45 489 745,23
Urządzenia techniczne i maszyny	6 378 452,16
Środki transportu	2 162 945,38
Inne środki trwałe umarzane stopniową amortyzacją	21 960,20
Ogółem środki trwałe	57 899 690,08
Wart. n i p (programy i licencje)	67 161,80

Wartość księgowa mienia całkowicie umorzonego, tzw. wyposażenia we wszystkich jednostkach, wynosi 2 056 931,56 zł (sprzęt poniżej 10.000,00 zł).

Środki trwałe, które zwiększyły wartość mienia w stosunku do roku 2023:

- Grunty o kwotę 331 232,69 zł.
- Budowle o kwotę 10 502 159,05 zł, co stanowi wartość budynków w m. Julianka, sieci kanalizacyjnej w m. Julianka i Przyrów, pasa drogowego w m. Sygontka i Wola Mokrzeska, przebudowy dróg w m. Zalesice, Knieja, Przyrów, rozbudowy i zakupu oświetlenia w m. Zalesice, reklamy świetlnej, huśtawki oraz zakup tablicy upamiętniającej odzyskanie praw miejskich;
- Urządzenia techniczne i maszyny o kwotę 82 928,96 zł, co stanowi wartość zakupu i montażu kotła do kotłowni w budynku ul Rynek 17 w m. Przyrów, zakupu narzędzi ws. działań zwiększających poziom cyberbezpieczeństwa, rozbudowy i ulepszenia sieci komputerowej w Urzędzie Miasta i Gminy Przyrów;
- Inne środki trwałe 11 522,40 zł, co stanowi wartość zakupu Sztandaru Miasta i Gminy Przyrów;
- Wartości niematerialne i prawne 33 096,95 zł, co stanowi zakup licencji i oprogramowania antywirusowego;
- Zbiory biblioteczne 4 693,61 zł

Wartość wyposażenia i drobnego sprzętu zwiększyła swoją wartość o kwotę 350 121,06 zł.

Dochody związane z mieniem wykonane w 2024 roku:

- czynsz z tytułu najmu lokali mieszkaniowych, użytkowych i innych o podobnym charakterze 1 412 227,53 zł;
- odsetki od czynszu mieszkaniowego i użytkowego 2 494,24 zł;
- użytkowania wieczystego 420,00 zł;
- czynsz obwodów łowieckich 4 588,80 zł;
- dzierżawa gruntów rolnych 6 028,36 zł
- trwałe zarząd 314,85 zł;
- odsetki z lokat 90 825,54 zł;
- odsetki od udzielonych pożyczek 275,00 zł;
- sprzedaż składników majątkowych 508,50 zł.

16. Inwestycje gminne zrealizowane w roku 2024

W 2024 roku Miasto i Gmina Przyrów realizowała następujące inwestycje:

1. Przebudowa kotłowni węglowej na gazową wraz z niezbędnymi pracami budowlanymi i instalacyjnymi w budynku szkoły w miejscowości Wola Mokrzeska
Inwestycja zrealizowana przez firmę Miarpol z Częstochowy.

Całkowity koszt zadania wyniósł 229 436,45 zł.

2. W ramach Rządowego Funduszu Polski Ład: Programu Inwestycji Strategicznych, pozyskano środki na zadania:

- „Budowa Gminnego Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą i wyposażeniem”,
 - Zaprojektowanie i budowa Gminnego Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą i wyposażeniem.

Wykonawca: Firma Handlowo-Usługowa JUL-BUD

Kwota z umowy: 2.453.000,00 zł

Planowany czas zakończenia realizacji zadania: 2025 rok

- Zakup samochodu dostawczego skrzyniowego do zbiórki szkła i papieru.

Wykonawca: AUTO IDEA Sp. z o.o.

Kwota z umowy: 273.200,00 zł

Zadanie zakończone w 2024 r.

- Zakup ciągnika z przyczepą do zbiórki odpadów wielkogabarytowych i odpadów BIO, z ładowaczem czołowym do załadunku i rozładunku odpadów wraz z osprzętem tj: widły paletowe, łyżka do załadunku pełna, łyżka do załadunku „krokodyl”, zamiatarka, pług do odśnieżania, kosiarka bijakowa, rozdrabniacz do odpadów zielonych.

Wykonawca: PHUP "AGROS-WROŃSCY" SPÓŁKA z o.o.,

Kwota z umowy: 798.270,00 zł

Zadanie zakończone w 2024 r.

- „Wykonanie prac konserwatorskich w unikatowym, zabytkowym młynie wodnym w Wiercicy na terenie Gminy Przyrów”
Wykonawca: PPUH ELGAR
Kwota z umowy: 148.500,00 zł
Zadanie zakończone w 2024 r.
- „Prace konserwatorskie przy zabytkowej drewnianej wieży strażackiej w Przyrowie”
Wykonawca: PHU FERRYT
Kwota z umowy: 31 556,88 zł
Planowany czas zakończenia realizacji zadania: 2025 rok
- „Prace konserwatorskie przy emporze organowej znajdującej się w kościele pw. św. Anny w Aleksandrówce”
Wykonawca: HASK Krzysztof Samborski
Kwota z umowy: 274 487,62 zł
Planowany czas zakończenia realizacji zadania: 2025 rok
- „Konserwacja – prace ratunkowe wieży kościoła pw. Najświętszej Maryi Panny Szkaplerznej w Przyrowie”
Wykonawca: Konserwacja i Remonty Obiektów Zabytkowych
Kwota z umowy: 700 000,00 zł
Planowany czas zakończenia realizacji zadania: 2025 rok
- „Budowa sieci kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączami i przepompowniami w miejscowości Julianka gmina Przyrów”
Wykonawca: INSTAL-GROCH Rafał Grochowski
Kwota z umowy: 2 844 451,40 zł
Zadanie zakończone w 2024 r.

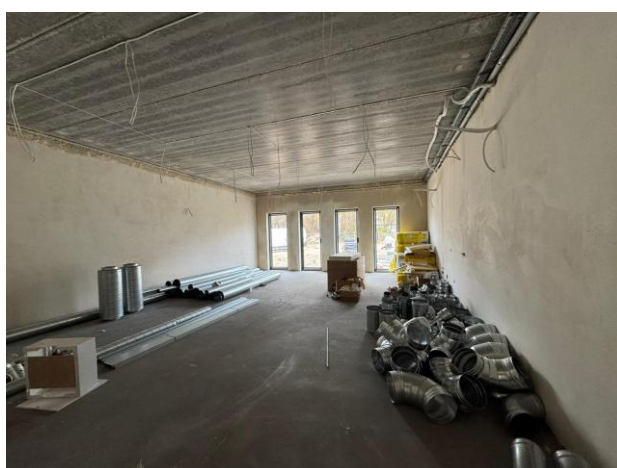

- „Budowa budynku zaplecza szatniowo-sanitarnego dla boiska sportowego w Przyrowie”

Wykonawca: F.U.H. "DZIEDZICKI" MARCIN DZIEDZICKI

Kwota z umowy: 2 815 900,00 zł

Planowany czas zakończenia realizacji zadania: 2025 rok

- „Budowa i modernizacja infrastruktury społeczno-sportowej w Gminie Przyrów”
 - Wykonawca: Zbigniew Wodzisławski Zakład Ogólnobudowlany
 - Kwota z umowy: 3 160 000,00 zł
 - Planowany czas zakończenia realizacji zadania: 2025 rok

- Wykonawca: BELLSPORT GRZEGORZ LESZCZYŃSKI
- Kwota z umowy: 1 341 955,68 zł
- Planowany czas zakończenia realizacji zadania: 2025 rok

- Wykonawca: Zbigniew Wodzisławski Zakład Ogólnobudowlany

Kwota z umowy: 296 800,00 zł

Planowany czas zakończenia realizacji zadania: 2025 rok

- „Przebudowa i rozbudowa pomieszczeń szkoły w Przyrowie wraz z wyposażeniem na potrzeby utworzenia klubu dziecięcego w Przyrowie”

Wykonawca: F.U.H. "DZIEDZICKI" MARCIN DZIEDZICKI

Kwota z umowy: 1 234 400,15 zł

Planowany czas zakończenia realizacji zadania: 2025 rok

3. Miasto i Gmina Przyrów otrzymała pomoc finansową w formie dotacji celowej ze środków Województwa Śląskiego w ramach Marszałkowskiego Konkursu, "Inicjatywa Sołecka" w 2024 roku.

Województwo
Śląskie

Dotacja została udzielona na zadania pod nazwą:

- "Zagospodarowanie przestrzeni publicznej w sołectwie Przyrów" – wnioskowana pomoc finansowa ze środków Województwa Śląskiego wynosi 48.000 zł. Całkowity szacunkowy koszt zadania wynosi 75.000 zł.

- „Wydanie folderu z okazji odzyskania praw miejskich dla miejscowości Przyrów” – wnioskowana pomoc finansowa ze środków Województwa Śląskiego wynosi 9.200 zł. Całkowity szacunkowy koszt zadania wynosi 11.500 zł.

17. Farma Wiatrowa na terenie Gminy Przyrów

W 2024 roku zakończyła się budowa Farmy Wiatrowej. W ramach inwestycji zostało wybudowane 14 turbin wiatrowych. Inwestycja została zrealizowana przez firmę ZE PAK.

18. Uroczystość z okazji nadania praw miejskich dla Przyrowa

W dniu 15 marca 2024 roku, w Szkole Podstawowej im. Adama Mickiewicza w Przyrowie, odbyła się uroczysta sesja Rady Miejskiej, na której Wojewoda Śląski, w imieniu Prezesa Rady Ministrów, wręczył Burmistrzowi Miasta i Gminy Przyrów Akt Nadania Statusu Miasta. Miała ona niecodzienny charakter. Na sesji podjęcie została podjęta uchwała w sprawie ustanowienia roku 2024 "Rokiem odzyskania przez Przyrów praw miejskich". Uroczystość zainaugurowali uczniowie, którzy przedstawili montaż słowno-muzyczny. Nie zabrakło rysu historycznego, który doskonale przeniósł uczestników uroczystości do czasów, gdy król Kazimierz lokował Przyrów, przepiękne pieśni nadały powagi i wzniosłości. Pokaz zwieńczył polonez. Szanowni Goście, jakże licznie przybyli, złożyli Panu Robertowi Nowakowi – Burmistrzowi Miasta i Gminy Przyrów oraz Wiceburmistrz Pani Annie Kowalskiej-Fert liczne życzenia i gratulacje.

Na uroczystość licznie przybyli goście: Wojewoda Śląski, parlamentarzyści, samorządowcy, przedstawiciele instytucji samorządowych i rolniczych, księża z parafii z terenu gminy, radni oraz sołtysi obecnych i poprzednich kadencji, prezesi OSP z terenu gminy wraz z pocztami sztandarowymi, pracownicy Urzędu Miasta i Gminy oraz jednostek organizacyjnych, dyrektorzy szkół oraz mieszkańcy naszej gminy.

19. Poświęcenie i nadanie sztandaru

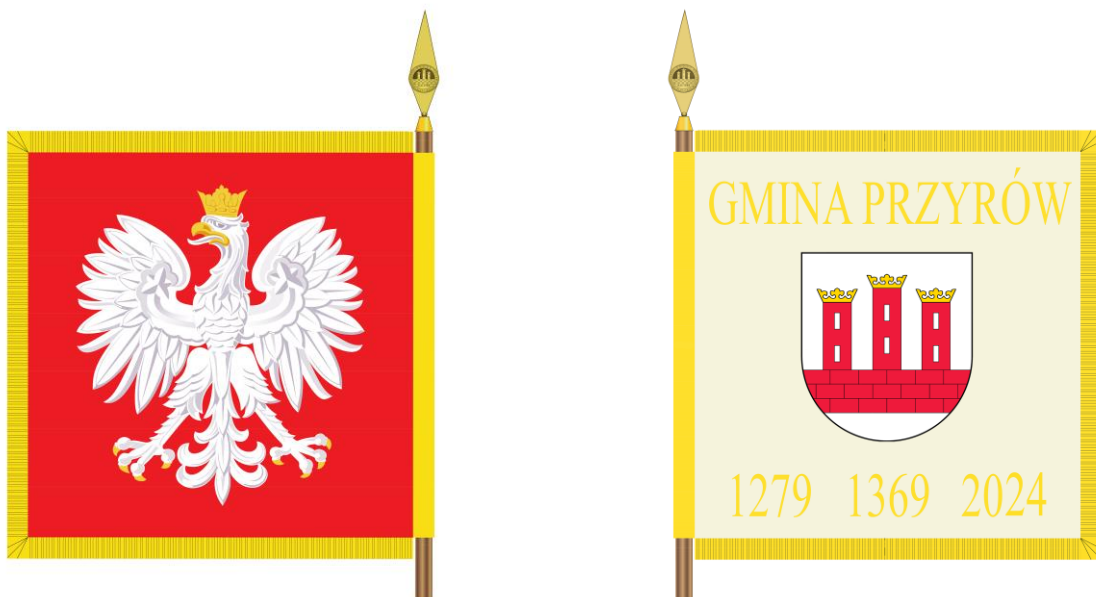
11 listopada 2024 roku odbyły się obchody 106 rocznicy odzyskania Niepodległości połączone z uroczystością poświęcenia i nadania długo wyczekiwanego Sztandaru Gminy Przyrów. Ta ważna dla środowiska lokalnego uroczystość zgromadziła liczne grono samorządowców wszystkich szczebli, przedstawicieli instytucji, firm i organizacji z terenu gminy oraz mieszkańców i przyjaciół gminy.

Uroczystość rozpoczęła się mszą Świętą w intencji Ojczyzny, odprawioną przez ks. Pawła Lesiakowskiego w kościele parafialnym w Przyrowie, podczas której ks. Proboszcz dokonał poświęcenia Sztandaru. Oprawę muzyczną zarówno liturgii, jak i całej uroczystości zapewniła Orkiestra Dęta z Rędziny pod przewodnictwem kapelmistrza Pana Krzysztofa Gajowniczka. Po mszy świętej uczestnicy uroczystości udali się na płytę Rynku w Przyrowie, gdzie nastąpiło odsłonięcie tablicy pamiątkowej z okazji nadania miejscowości Przyrów statusu miasta. Przedstawiciele lokalnych władz samorządowych, Dyrekcja i uczniowie Zespołu Szkolno – Przedszkolnego w Przyrowie oraz zaproszeni goście złożyli kwiaty w miejscach pamięci narodowej.

Uroczystość nadania Sztandaru odbyła się w hali sportowej Zespołu Szkolno – Przedszkolnego w Przyrowie. Uświetniły ją występy uczniów Szkoły Podstawowej im. Adama Mickiewicza w Przyrowie, którzy zaprezentowali piękny montaż słowno-muzyczny. Po występach uczniów odbyło się symboliczne wbijanie gwoździ przez fundatorów sztandaru, czyli przez przedstawicieli firm, instytucji, organizacji, przedstawicieli władz samorządowych, a także przez osoby, dla których idea wykonania sztandaru stała się wartościowa.

Następnie Przewodnicząca Rady Miejskiej w Przyrowie Pani Elżbieta Ślęzak-Zawadzka odczytała Uchwałę Rady Miejskiej w Przyrowie w sprawie ustanowienia herbu, sztandaru, flagi, flagi stolikowej i banneru Miasta i Gminy Przyrów. Przedstawiciele fundatorów przekazali Sztandar na ręce Burmistrza Miasta i Gminy Przyrów Anny Kowalskiej – Fert, która następnie przekazała go Poczci Sztandarowemu „pod straż i opiekę ten cenny symbol naszej Gminy, aby od tej chwili towarzyszył wszystkim ważnym uroczystościom i wydarzeniom...”. Poczci Sztandarowy przyjął Sztandar i przyrzekł: „nosić go z szacunkiem i strzec jego godności i honoru”, po czym dokonał prezentacji Sztandaru.

Ten wyjątkowy dzień był również okazją do uhonorowania osoby szczególnie zaangażowanej w rozwój naszej Gminy. Tytuł i odznakę „Przyjaciół Gminy Przyrów” otrzymał Pan Robert Nowak – Wójt Gminy, Burmistrz Miasta i Gminy Przyrów w latach 1998 – 2024, jako wyraz uznania za całokształt 26 – letniej działalności na rzecz Gminy Przyrów.

Pierwsze działania w zakresie ustanowienia herbu, sztandaru, flagi, flagi stolikowej i banneru Miasta i Gminy Przyrów władze samorządowe Gminy Przyrów podjęły w związku ze zbliżającą się rocznicą 650-lecia lokacji miasta Przyrowa, która przypadała w 2019 roku. Podjęcie uchwały poprzedziły, trwające pięć lat, uzgodnienia projektu herbu i weksyliów z Komisją Heraldyczną – organem doradczym Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawach związanych z heraldyką i weksylologią.

W 2018 roku został przygotowany projekt herbu i weksyliów Gminy Przyrów, który wówczas przygotowywał Pan Marek Siłakiewicz, a ich przygotowanie koordynował Radny Gminy Przyrów Wiesław Stanuchiewicz. Rada Gminy Przyrów na sesji w dniu 28 września 2018 roku podjęła Uchwałę Nr XXVI/201/2018 w sprawie przyjęcia tych projektów. W listopadzie 2018 roku został złożony wniosek do Komisji Heraldycznej o wydanie opinii do projektu herbu i weksyliów, który Komisja omawiała na posiedzeniu w dniu 11 stycznia 2019 r. Nie uzyskał on jednak pozytywnej opinii, w związku z czym projekty uległy korekcie, zgodnie z sugestiami Komisji. Jeszcze w tym samym miesiącu zostały przesłane Komisji, celem rozważenia, dwie propozycje projektu muru w herbie.

Te propozycje również nie uzyskały akceptacji, gdyż zdaniem Komisji w projekcie herbu należało odnieść się stylistycznie do pieczęci miejskiej z XVIII w., zwłaszcza w kwestii rysunku koron oraz muru u dołu tarczy, który nie powinien biec do podstawy, a winien mieć trzy warstwy cegieł. Komisja sugerowała również zaprojektowanie flagi heraldycznej z murem biegnącym przez całą długość flagi i wieżami umieszczonymi przy drzewcu. Poprawione projekty zostały przekazane ponownie Komisji Heraldycznej w czerwcu 2019 roku. Komisja odnotowała postęp nad wzorem herbu, jednak wniosła zastrzeżenia o nieuwzględnieniu części jej uwag. Kolejna korekta wzorów graficznych herbu i weksyliów Gminy Przyrów została przekazana w lipcu 2020 roku, tym razem projekt przygotowała Pani Małgorzata Lew – Biedroń. W lutym 2021 roku Komisja, po posiedzeniu, skierowała kolejne uwagi dotyczące między innymi niewłaściwego kształtu tarczy herbowej. Ponownie projekty zostały poprawione zgodnie z uwagami i postulatami Komisji i przekazane do zaopiniowania w lipcu 2022 roku. Niestety one również nie uzyskały akceptacji, a uwagi Komisji zostały zawarte w piśmie z 21 września 2023 r. W dniu 28 listopada 2023 roku złożona została kolejna korekta wniosku o wydanie opinii do projektu herbu i weksyliów Gminy Przyrów. Wniosek ten uwzględnił wszystkie wcześniejsze uwagi i zalecenia oraz ostatnie uwagi Komisji zawarte w piśmie z września 2023 r.:

- kształt tarczy herbowej został wykreślony zgodnie z dołączonym przez Komisję wzorem graficznym według Franciszka Kamockiego;
- projekt herbu Gminy Przyrów oparty został na wizerunku pieczęci miasta Przyrowa z 1783 r. Dotychczasowy wizerunek herbu oparty był na zachowanej w Urzędzie Gminy w Przyrowie kopii naśladowczej tej pieczęci pochodzącej najprawdopodobniej z okresu starań o przywrócenie praw miejskich w latach II Rzeczypospolitej.

Ostatecznie w dniu 08 grudnia 2023 roku Komisja Heraldyczna podjęła Uchwałę nr 80-2149/O/2023, w której wyraziła pozytywną opinię w sprawie projektów herbu, flagi, flagi stolikowej, banneru i sztandaru Gminy Przyrów.

W związku z tym Rada Miejska w Przyrowie, podczas sesji w dniu 31.01.2024 r., podjęła Uchwałę Nr L/311/2024 w sprawie ustanowienia herbu, sztandaru, flagi, flagi stolikowej i banneru Miasta i Gminy Przyrów. Herb i weksylia stanowią trwałe znamiona tożsamości wspólnoty samorządowej, symbolizując więź historyczną, kulturową i społeczno – ekonomiczną mieszkańców Miasta i Gminy Przyrów.

Sztandar został uszyty przez Zakład Usługowo – Produkcyjny „WIARUS” Janusz Ślęzak w Częstochowie, który przygotował również drzewiec do tego sztandaru. Projekt zwieńczenia sztandaru przygotowała firma „BALKART z Częstochowy, natomiast wykonała Firma „Gama Art.” Mariusz Chrząstek z Częstochowy.

20. Pomoc społeczna

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Przyrowie jest jednostką organizacyjną Gminy, powołaną do realizacji zadań pomocy społecznej należących do właściwości Gminy zgodnie z ustawą o pomocy społecznej. Finansowanie zadań odbywa się ze środków budżetu państwa oraz Gminy.

W 2024 r. GOPS realizował zadania wynikające z niżej wymienionych ustaw:

- o pomocy społecznej,
- o systemie ubezpieczeń społecznych i powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym,
- o świadczeniach rodzinnych,
- o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- o systemie oświaty – w części dotyczącej stypendium i zasiłków szkolnych,
- o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- o Karcie Dużej Rodziny,
- o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.

Realizował także zadania związane z programami w zakresie „Czystego Powietrza”.

- dodatek w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw gazowych

- dodatek elektryczny

- dodatek osłonowy

- asystent osobisty osoby niepełnosprawnej,

a także rozporządzeń i innych ustaw.

Prawo do świadczeń pomocy społecznej

O pomoc finansową mogą ubiegać się osoby, które spełniają warunki określone w ustawie o pomocy społecznej. Pierwszy, podstawowy warunek dla wszystkich zasiłków, to trudna sytuacja życiowa osoby lub rodziny spowodowana: ubóstwem, sieroctwem, bezdomnością, bezrobociem, niepełnosprawnością, długotrwałą chorobą, problemami w rodzinach niepełnych, wielodzietnych itp.

Zadania własne Gminy z zakresu pomocy społecznej:

- zasiłki celowe i pomoc w naturze, z których skorzystało 17 rodzin - wypłacono kwotę 34 228,00 zł, w tym 1 specjalny zasiłek celowy(dla 4 -osobowej rodziny) w kwocie 2 000,00 zł

- Przyznano zasiłki okresowe dla 9 osób, na łączną kwotę 20 894,50 zł. Głównymi powodami korzystania z zasiłków okresowych są: bezrobocie, niepełnosprawność i długotrwała choroba.
- dożywianie w szkołach, które przyznano dla 23 uczniów i zasiłki celowe pieniężne na zakup żywności – dla 16 osób. Pomoc była realizowana w ramach **Programu „Posiłek w szkole i w domu”**. Ogólny koszt realizacji programu wyniósł 48 224,88 zł, z czego kwota 19 300,62 zł to środki własne. Gminy stanowiące 40,02% całego zadania, natomiast 28 924,26 zł to kwota z dotacji celowej budżetu państwa stanowiąca 59,98% zadania.

GOPS realizuje Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym – Podprogram 2021-2027. W ramach programu w 2024 r. wydano ok. 2 tony artykułów żywnościowych (liczba paczek 290 szt. o wartości 14 305,32 zł). Pomoc otrzymały 145 osoby.

Usługi opiekuńcze u osób starszych i niepełnosprawnych wykonywane były u 22 podopiecznych przez 3 opiekunki. Ponadto GOPS przystąpił do „**Programu 75+**”, na realizację którego otrzymał kwotę 16 502,00 zł. objęto usługami 6 osób.

Kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt – 5 osób była to kwota 192 357,00 zł.

Zadania zlecone w zakresie pomocy społecznej:

- zasiłki stałe – przyznane dla 21 osób na kwotę 173 766,00zł, 20 osób objęte były ubezpieczeniem zdrowotnym na kwotę 15 567,00 zł

Zadania zlecone realizowane na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz ustawy o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych i zaliczce alimentacyjnej:

- zasiłki rodzinne
- dodatki do zasiłków rodzinnych z tytułu:
 - opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego;
 - samotnego wychowywania dziecka;
 - kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego;
 - rozpoczęcia roku szkolnego;
 - na pokrycie wydatków związanych z podjęciem nauki poza miejscem zamieszkania;
 - wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej /troje dzieci i więcej/;
 - urodzenia dziecka.
- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka;
- zasiłek pielęgnacyjny;

- świadczenie pielęgnacyjne;
- zasiłek dla opiekunów;
- specjalny zasiłek opiekuńczy;
- świadczenie rodzicielskie;
- zaliczka alimentacyjna;
- zadania określone w ustawie o systemie ubezpieczeń społecznych i powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym.

Składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające niektóre świadczenia – 31 194,72 zł.(10 osób)

Składki na ubezpieczenie społeczne za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne – 172 409,87 zł. (19 osób).

Mieszkańcy naszej Gminy korzystali z następujących świadczeń:

- z zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami – 46 rodzin w tym „becik”-10 rodzin ,wyplacono kwotę -140 820,76 zł,
- z zasiłku rodzinnego „złotówka za złotówkę” – 7 rodzin, wyplacono kwotę – 9 503,76 zł,
- z zasiłku pielęgnacyjnego – 70 osób, wyplacono kwotę – 202 242,00 zł,
- ze świadczenia pielęgnacyjnego – 28 osoby, wyplacono kwotę–1 104 632,00 zł
- ze specjalnego zasiłku opiekuńczego – 0,
- ze świadczenia rodzicielskiego – 3 osoby, wyplacono kwotę -20 256,00 zł,
- z zasiłków dla opiekunów – 0.

Na ww. świadczenia wyplacono kwotę 1 481 750,76 zł.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego wyplacono 18 osobom uprawnionym do alimentów na łączną kwotę 87 150,00 zł.

Kwoty zwrócone w 2024 r. przez dłużników alimentacyjnych, z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego, wynoszą wraz z odsetkami 8 104,45 zł, z czego dochody budżetu gminy stanowią kwotę 519,58 zł. Pozostałą kwotę wraz z odsetkami, zwrócono do budżetu państwa .

Postępowanie w sprawie dłużników alimentacyjnych przeprowadzono u 25 osób.

Zadania określone w ustawie o systemie oświaty – pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym – stypendia i zasiłki szkolne.

W 2024r. przyznano dla 2 uczniów zasiłki szkolne na ogólną kwotę 1 240,00 zł.

Realizacja zadań z zakresu wspierania rodziny.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej rozdzieliła kompetencje

gminy i powiatu. Zgodnie z ustawą, ośrodek poniósł wydatki związane z utrzymaniem dzieci przebywających w rodzinie zastępczej (1 dziecko) na kwotę 5 963,00 zł.

Przeciwdziałanie Przemocy Domowej.

W 2024 r. do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego w Przyrowie wpłynęło 6 procedur „Niebieskie Karty”, które zostały założone przez funkcjonariuszy Policji. Zakończono procedury dla 5 NK, jedna przeszła na 2025 rok. Członkami Zespół Interdyscyplinarnego są przedstawiciele: pomocy społecznej, policji, oświaty, komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, ochrony zdrowia, kuratorzy sądowi i przedstawiciele organizacji pozarządowych.

Klub „Senior+” działający w strukturach GOPS - ogólna kwota poniesiona na opłaty i zajęcia wyniosła 84 078,75 zł. Z programu „Senior” otrzymano 40 500,00 zł, środki własne 43 578,75 zł. Program obejmuje 30 uczestników. W ramach programu odbyły się cykliczne zajęcia dla seniorów: warsztaty z rękodzieła, zajęcia z fizjoterapeutą (masaże, ćwiczenia ogólnousprawniające), zajęcia muzyczne, teatralne, warsztaty kulinarne oraz cykliczne warsztaty z zakresu terapii zajęciowej. Zorganizowano 1-dniową wycieczkę w Pieniny.

Refundacja podatku VAT za paliwo gazowe. W 2024r. GOPS wypłacał dodatek tzw. refundacja podatku VAT za paliwo gazowe – dla rodzin które nie otrzymały w 2022r. dodatku węglowego lub dodatku dla gospodarstwa domowych. Dodatek otrzymała 1 rodzina na łączną kwotę 1 471,76 zł.

Dodatek osłonowy realizowany był w okresie od 1 stycznia 2024r. do 30 czerwca 2024r. Dodatek częściowo zniwelował koszty energii, gazu i żywności, tylko dla rodzin spełniających kryterium dochodowe wynoszące 2.100zł. dla osoby w gospodarstwie domowym jednoosobowym i 1.500zł. dla osoby w gospodarstwie wieloosobowym. Łącznie dodatek osłonowy otrzymało 313 gospodarstw domowych na ogólną kwotę 120 822,96 zł.

Świadczenie jednorazowe w postaci bonu energetycznego przysługiwało w okresie od 1 lipca 2024r. do 31 grudnia 2024r. Przysługiwał osobie w gospodarstwie domowym jednoosobowym, w którym wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu nie przekraczała kwoty 2.500zł. oraz osobie w gospodarstwie domowym wieloosobowym, w którym wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu na przekraczała kwoty 1.700zł. na osobę. Łącznie bon energetyczny otrzymało 345 gospodarstw domowych na ogólną kwotę 127 383,84zł.

W 2024r. wydano karty dużej rodziny dla 11 rodzin. Prawo do otrzymania karty posiadają rodzice dzieci małoletnich i ich dzieci oraz rodzice dzieci pełnoletnich, którzy mieli na utrzymaniu co najmniej 3 dzieci .

Program Czyste Powietrze zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Klimatu z dnia 2 października 2020r. w sprawie określenia wzoru żądania wydania zaświadczenia o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego osoby fizycznej oraz wzoru tego zaświadczenia wydaliśmy w 2024 r. 124 zaświadczenia.

Pomoc obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej przyznał dla 4 dzieci zasiłki celowe pieniężne na zakup żywności na kwotę 5.735. 00 zł.

Usuwanie skutków klęski żywiołowej wypłacono kwotę 48 000,00 zł. Środki otrzymało 6 gospodarstw z terenu Miasta i Gminy Przyrów.

W 2024r. GOPS wnioskował i koordynował Program Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2024 finansowanego z Funduszu Solidarnościowego – państwowego funduszu celowego. Usługi asystenta osoby niepełnosprawnej były świadczone przez 5 osób u 5 podopiecznych . Otrzymana kwota to 51 714,00 zł, wykorzystano 51 706,82 zł.

Głównym celem w/w programów było wsparcie społeczne osób z niepełnosprawnością – mieszkańców Miasta i Gminy Przyrów.

GOPS w Przyrowie w 2024 r. zatrudniał 10 pracowników, w tym:1kierownik, 3 pracowników socjalnych, 3 opiekunki,1 główną księgową, 1 pracownik ds. realizacji świadczeń rodzinnych i opiekuńczych, 1 asystent rodziny (1/2 umowa zlecenie).

Ogółem wydatki na realizację zadań własnych i zleconych GOPS w Przyrowie w 2024r. wyniosły:

Zadania zlecone § 2010	- 2 131 310,16 zł
Zadania dofinansowane z § 2030	- 437 089,17 zł
Zadania własne	- 1 058 288,75 zł
– F PRACY	- 8 381,04 zł
– F Covid	- 1 502,21 zł
RAZEM:	3 636 571,33 zł

21. Gminne Centrum Kultury i Biblioteka w Przyrówie

Miasto i Gmina Przyrów od 1 stycznia 2022 roku na podstawie Uchwały nr XXIX/187/2021 Rady Gminy Przyrów z dnia 28 grudnia 2021 roku w sprawie połączenia samorządowych instytucji kultury, GOK i GBP prowadzi Gminne Centrum Kultury i Bibliotekę w którym zatrudnione jest pięć osób działalności merytorycznej tj dyrektor i instruktorzy ds. kulturalno – oświatowych - bibliotekarze co stanowi 4,25 etatu, 0,75 etatu obsługa księgowa i pracownik gospodarczy oraz instruktorzy do prowadzenia zespołów i kół zainteresowań, wynagradzani za godziny pracy. Od 18.11.2024 r umowa z Powiatowym Urzędem Pracy – roboty publiczne, 1 etat – instruktor ds. promocji Miasta i Gminy Przyrów.

W roku 2024 GCKiB zrealizowało następujące inicjatywy:

- IV Powiatowy Konkurs Plastyczny – „Anioł Bożonarodzeniowy z masy solnej”- w konkursie reklamowanym we wszystkich gminach powiatu częstochowskiego nadesłano 120 prac z czego nagrodzonych i wyróżnionych przez jury zostało 54. Uroczyste wręczenie nagród rzeczowych dla dzieci i młodzieży oraz finansowych dla uczestników w kategorii dorosłych miało miejsce w dniu 17.01.2025 roku z udziałem przedstawicieli władz Gminy Przyrów, Regionalnego Ośrodka Kultury w Częstochowie, oraz współpracującego przy realizacji i ocenie prac konkursowych przedstawiciela Śląskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Częstochowie.

- Akcja zima – Ferie Zimowe 2024.

Zajęcia świetlicowe (blok gier i zabaw), zajęcia plastyczne, zajęcia taneczne dla członków ZPiT oraz w ramach współpracy z Regionalnym Ośrodkiem Kultury w Częstochowie i MUKIS – Mobilny Uniwersytet Kultury i Sztuki przeprowadzone zostały warsztaty filmowe i z grafiki komputerowej. Odbłyły się również warsztaty z tworzenia książki tunelowej oraz wyjazd dzieci do kina i sali zabaw.

- Gminny Konkurs Recytatorski, organizowany w ramach eliminacji do XXXV Regionalnych Spotkań z Poezją i Prozą "Wrażliwość na słowa";

- 25.03.2024 roku XV Powiatowy Konkurs Plastyczny na: Pisanek, Palmę, Kartkę oraz Stroik Wielkanocny, adresowany do dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych z terenu regionu częstochowskiego. Na konkurs wpłynęło 304 prace z 8 gmin z czego nagrodzonych i wyróżnionych przez jury zostało 90. Wśród nadesłanych prac znaczną część stanowiły prace członkiń Kół Gospodyń Wiejskich z terenu gminy Przyrów i powiatu, a także prace wychowanków Domów Pomocy Społecznej funkcjonujących w gminach ościennych.

- Praktycznie cały 2024 rok cyklicznie prowadzono warsztaty czytelnicze, lekcje biblioteczne oraz zajęcia czytelniczo-plastyczne dla grup przedszkolnych i wczesnoszkolnych.

- Luty 2024 roku XV Powiatowy Turniej Piłki Ręcznej Dziewcząt o Puchar Starosty Częstochowskiego, pod patronatem Burmistrza Miasta i Gminy Przyrów.

- 31.05.2024 roku organizacja imprezy z okazji Dnia Dziecka dla dzieci z terenu gminy Przyrów. W programie ściana wspinaczkowa, zjeżdżalnie oraz mała gastronomia, malowanie twarzy, tatuaże, modelowanie balonów, festiwal kolorów i promocja akcji czytelniczej „Mała książka – wielki człowiek”.

- 16.06.2024 rok organizacja XIV Jurajskiego Pucharu Nordic Walking – impreza organizowana w miejscowości Sieraków rozgrywana w siedmiu kategoriach wiekowych, skupiająca szerokie rzesze zawodników z terenu gminy Przyrów, gmin ościennych oraz całego kraju.

- Współorganizacja XIX Międzygminnego Przeglądu Zespołów Folklorystycznych i Ludowych Gmin Dąbrowa Zielona, Janów, Mstów, Olsztyn i Przyrów. W przeglądzie udział biorą zespoły ludowe, zespoły KGW z terenu wyżej wymienionych gmin, celem konkursu jest propagowanie kultury ludowej i rodzimego folkloru oraz integracja środowisk wiejskich. Wszystkie uczestniczące zespoły za prezentacje artystyczne są nagradzane dyplomami i nagrodami

finansowymi, wręczenia których dokonują władze gmin w asyście zaproszonych gości.

- 19 czerwca 2024 roku – Koncert „Dzieci rodzicom” w wykonaniu uczniów-uczestników zajęć muzycznych prowadzonych przez GCKiB.

- 29 czerwca 2024 roku Powitanie lata na terenie rekreacyjnym - sportowym „Brzózki” w programie mecz piłki nożnej w kategorii Oldboy KS Piast Przyrów i Przyjaciele kontra Sędziowie i Policjanci o Puchar Burmistrza Miasta i Gminy Przyrów, loteria fantowa, stoisko promocyjne Nadleśnictwa Żółty Potok, stoisko Fundacji DKMS, II Konkurs na Wianek Sobótkowy, stoiska gastronomiczne, atrakcje dla dzieci, koncerty zespołów Spontan i B-QLL oraz dyskoteka prowadzona przez DJ.

- Lipiec – sierpień 2024 roku Wakacje z GCKiB w Przyrowie – wyjazd do Aquaparku w Tarnowskich Górach, przedstawienie bajki pt.: Kot w butach” przez teatrzyk Złoty Melonik, wycieczka do Planetarium w Chorzowie, wycieczka do Olsztyna i Biskupic oraz Warsztaty Czekoladowe.

- Wrzesień 2024 na terenie rekreacyjno-sportowym „Brzózki” Gminne Centrum Kultury i Biblioteka w Przyrowie zorganizowało festyn dożynkowy „Dożynki Gminne Przyrów 2024”. Wszystkie Sołectwa z terenu Miasta i Gminy Przyrów zaprezentowały przepiękne wieńce dożynkowe i złożyły na ręce Pani Burmistrz Miasta i Gminy Przyrów tradycyjny bochen chleba wypiekany z tegorocznych zbóż. Sołectwa nagrodzone zostały nagrodami finansowymi i okolicznościowymi

dyplomami za udział w konkursie na Najładniejszą Dekorację Dożynkową oraz wieniec dożynkowy. Festyn dożynkowy obfitował w wiele imprez towarzyszących między innymi: Turniej Sołectw, kącik czytelniczy, atrakcje dla najmłodszych, występy sceniczne zespołów śpiewaczych, klubu seniora oraz koncert gwiazdy wieczoru zespołu „Pieczarki”. Festyn zakończył się dyskoteką trwająca do późnych godzin nocnych.

- 14 września 2024 roku – organizacja reprezentacji sportowej Gminy Przyrów i wyjazd do Koniecpola na VII Spartakiadę Gmin Powiatu Częstochowskiego, gdzie drużyna z Gminy Przyrów w klasyfikacji generalnej zajęła IX miejsce.

- 19.10.2024 roku - V Powiatowy Przegląd Zespołów Folklorystycznych - Gminę Przyrów reprezentował działający przy Gminnym Centrum Kultury i Bibliotece w Przyrowie zespół folklorystyczny „Cyganeczki” z Sygontki.

- X Noc Bibliotek w GCKiB jak w całym kraju odbyła się 11.10.2024 roku. W ramach Nocy Bibliotek odbyło się spotkanie autorskie z Panią Alicją Stępniewską – Nawaratne, a 18.10.2024 roku na zakończenie obchodów Nocy Bibliotek zorganizowano seans filmowy dla dzieci pt.: „Mój brat ściga dinozaury”.

- I dekada października 2024 roku udział Zespołu Folklorystycznego „Przyrowianki” w koncercie zespołów folklorystycznych Etnostrada 2024, organizowanej przez Regionalny Ośrodek Kultury w Częstochowie.

- 25.10.2024 roku organizacja spotkania autorskiego dla dzieci z autorką książki pt.: „Opowieści z Nawłociowej Pasieki” z Panią Ewą Zawadzką.

- 29.11.2024 roku organizacja I Powiatowego Konkursu Plastycznego pn.: „Nowa okładka książki”. Na konkurs wpłynęło 57 prac nadesłanych z 7 gmin Powiatu Częstochowskiego. Nagrodzono 19 prac.

- 8.12.2024r. I Jarmark Bożonarodzeniowy pod patronatem Burmistrza Miasta i Gminy Przyrów.

Po raz pierwszy w historii naszej Gminy miała miejsce taka świąteczna impreza. Jarmark był wydarzeniem pięknym, magicznym i niezapomnianym. Na wystawach stoisk zagościły pyszne dania przygotowane przez Koła Gospodyń Wiejskich z gminnych miejscowości. Ogromnym zainteresowaniem cieszyły się świąteczne dekoracje własnoręcznie wykonane przez tutejsze szkoły. Także lokalni twórcy pokazali się ze swoimi pracami.

Zewsząd dobiegały świąteczne przeboje, a bożonarodzeniowa atmosfera unosiła się w powietrzu przez cały czas. Było wiele niespodzianek dla dzieci i dorosłych. Nasi milusińscy spotkali się ze Świętym Mikołajem, który oczywiście rozdawał prezenty. Gdy zapadł zmrok nastąpiło rozświetlenie choinki. Mieszkańcy wspólnie odliczali czas do tego magicznego momentu.

Pani Burmistrz Anna Kowalska-Fert wraz z Mikołajem zaprosiła wszystkich mieszkańców do wspólnego świętowania. Każdy Jarmark ma swoją, niepowtarzalną specyfikę. Nasz uświetniły występy dzieci ze szkół z terenu naszej Gminy: Niepublicznej Szkoły Podstawowej w Zalesicach z Oddziałami integracyjnymi, Niepublicznej Szkoły Podstawowej w Woli Mokreskiej oraz Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Przyrowie. Zapanowała świąteczna atmosfera, a klimat był wyjątkowy. Zadowoleni mieszkańcy Gminy Przyrów z niecierpliwością oczekują na kolejny Jarmark Bożonarodzeniowy w Gminie Przyrów.

- II dekada grudnia – warsztaty florystyczne organizowane w poszczególnych sołectwach gminy Przyrów zatytułowane „Stroik Bożonarodzeniowy i inne ozdoby świąteczne”, zajęcia nieodpłatne sfinansowane z dotacji podmiotowej GCKiB .Warsztaty realizowane przy współpracy ŚODR w Częstochowie.

- Organizacja omawianych wydarzeń przez GCKiB wiąże się z wykorzystaniem wszystkich zasobów ludzkich instytucji, również te ściśle związane z działem czytelniczo-bibliotecznym wymagają współpracy całej kadry instytucji. I tak oprócz wspomnianej Nocy Bibliotek, spotkań autorskich miały miejsce – liczne lekcje biblioteczne

- Międzynarodowy Dzień Ziemi – 18 osób, Dzień Bibliotekarza – 21 osób, Dzień Pszczoły – 11 osób, Międzynarodowy Dzień Kropki – 10 osób, Dzień Pluszowego Misia – 20 osób.

W roku 2024 dział czytelniczo-biblioteczny wzbogacił się o 642 woluminy oraz zakupiono zdalny dostęp do nowości wydawniczych za łączną kwotę 20 189,74 zł. Z danych statystycznych przedstawionych przez Bibliotekę im. W. Biegańskiego w Częstochowie wynika, że Gmina Przyrów ma III miejsce w powiecie pod względem ilości woluminów na mieszkańca, III miejsce w wydatkach w przeliczeniu na mieszkańca oraz w wydatkach- zakupach wyposażenia, sprzętu multimedialnego, komputerowego po tak dużych i zamożnych gminach jak Konopiska czy Poczesna .Liczba odwiedzin w odniesieniu do roku 2023 nieznacznie wzrosła, jednakże mimo otwarcia we wszystkie soboty była nieco niższa jak w okresie sprzed pandemii, co jest tendencją ogólnokrajową.

W Gminnym Centrum Kultury i Bibliotece w Przyrowie działają:

- ZPiT Przyrowskie Nutki” - dwie grupy wiekowe – 25osób, oraz grupa dorosłych – 12 osób
- koło plastyczne, skupiające około 15 uczestników;
- nauka gry na instrumentach – zajęcia indywidualne – 14 osób;
- zajęcia Edukido – robotyka w trzech grupach – 38 osób
- zajęcia JOGI – 15 osób.
- zespoły ludowe „Przyrowianki”, „Zalesianki”, „Cyganeczki” – 45 osób.
- nauka języka angielskiego dla dzieci aktywnych - czytelników w trzech grupach wiekowych, jako element promujący książkę i czytelnictwo.

Ponadto GCKiB współpracuje z Kołami Gospodyń Wiejskich, działającymi na terenie Gminy:

- KGW Zarębie,
- KGW Przyrów,
- KGW Sygontka,
- KGW Zalesice.

- KGW Staropole
- KGW Wiercica

Współpraca polega głównie na wsparciu merytorycznym, kadrowym, sprzętowo-materiałowym, a także finansowym przy organizacji przedsięwzięć artystycznych, warsztatowych i rekreacyjnych w swoich miejscowościach.

Gminne Centrum Kultury i Biblioteka prowadzi ścisłą współpracę z Krajową Radą Izb Rolniczych w zakresie reklamy, organizacji i rekrutacji uczestników zimowisk oraz wypoczynku wakacyjnego.

Równie owocną współpracę przy organizacji turniejów i konkursów o zasięgu powiatowym a także regionalnym centrum kultury prowadzi ze Starostwem Powiatowym oraz Regionalnym Ośrodkiem Kultury w Częstochowie.

GCKiB ściśle współpracuje z Biblioteką Śląską w Katowicach oraz Biblioteką Publiczną w Częstochowie w zakresie szkoleniowym, instrukcyjno-metodycznym i sprawozdawczym.

W ramach współpracy ze Śląskim Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego w Częstochowie oraz Kołami Gospodyń Wiejskich zorganizowane zostały dwie wycieczki turystyczno – krajoznawcze, z których skorzystały członkinie kół z terenu gminy Przyrów.

22. Strategia Rozwoju Gminy Przyrów na lata 2023 – 2030

Zgodnie z podjętą uchwałą Rady Gminy Przyrów nr XLIV/273/2023 z dnia 27 czerwca 2023 roku w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Gminy Przyrów na lata 2023–2030, samorząd Gminy systematycznie realizuje zapisy wynikające z tego dokumentu strategicznego. Strategia wyznacza kluczowe kierunki rozwoju społecznego, gospodarczego, przestrzennego i środowiskowego gminy, uwzględniając lokalne potrzeby, zasoby oraz wyzwania.

Rok 2024 był pierwszym pełnym rokiem realizacji Strategii i jednocześnie okresem intensywnych działań inwestycyjnych i organizacyjnych, które są zgodne z celami wskazanymi w dokumencie.

Do najważniejszych celów strategicznych należą m.in. rozwój infrastruktury technicznej i społecznej, poprawa jakości życia mieszkańców, ochrona środowiska i wspieranie rozwoju lokalnej gospodarki. Lista przedsięwzięć i inwestycji realizowanych i rozpoczętych w 2024 roku przedstawia Raport o stanie Gminy Przyrów za 2024 w poszczególnych działach.

